



MASARYKOVA
UNIVERZITA

Sebehodnoticí zpráva Masarykovy univerzity

Oblast vzdělávání

Filologie

Prosinec 2017

Masarykova univerzita

Žerotínovo nám. 617/9, 601 77 Brno, Česká republika
www.muni.cz

Obsah

1. Povaha, rozsah a struktura vzdělávací činnosti	3
2. Tvůrčí činnosti	18
3. Personální zajištění výuky, tvůrčí činnosti a souvisejících činností.....	33
4. Mezinárodní působení	38
5. Spolupráce s praxí.....	42
6. Shrnutí.....	44

Uvedené údaje jsou platné k datu odeslání žádosti o institucionální akreditaci, není-li v textu uvedeno jinak.

1. POVAHA, ROZSAH A STRUKTURA VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

B I. 1. Povaha, rozsah a struktura vzdělávací činnosti uskutečňované vysokou školou v dané oblasti vzdělávání odpovídá popisu této oblasti vzdělávání uvedenému v nařízení vlády o oblastech vzdělávání ve vysokém školství, vydaném podle § 44a odst. 3 zákona o vysokých školách.

Shrnutí sebehodnocení:

Oblast filologických studií je na Masarykově univerzitě bohatě zastoupena od samého založení univerzity v roce 1919. Je široce zastoupena na Filozofické fakultě a částečně na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity. Celkový počet nyní činí 37 bakalářských, 39 navazujících magisterských a 22 doktorských oborů, které jsou v současnosti rozděleny do několika programů: Filologie, Překladařství, Humanitní studia, Mezinárodní teritoriální studia, Informační studia a knihovnictví. Drtivá většina oborů je dlouhodobě zavedená a akreditace jim byla Akreditační komisí ČR vždy udělena na delší časové období 6–8 let. Kratší akreditační doba byla stanovována vesměs jen u oborů, které byly zejména od roku 2008 nově zaváděny, jako jsou Japanistika, Kulturní studia Číny, Katalánský jazyk a literatura, Mediteránní studia, Skandinávská studia, Severoamerická studia, Sdružená jihoslovanská studia či obory v programu Překladařství, ale i nedávno zaváděná doktorská studia Jazyková a literární komunikace na Pedagogické fakultě a Teorie vyprávění na Filozofické fakultě. Kratší doba akreditace také byla uplatňována tam, kde se vyskytovaly obtíže v personálním zajištění a publikační činnosti, například u oboru Nizozemský jazyk a literatura, u doktorského oboru Polská literatura nebo v případě „malých“ jazyků a literatur, jako jsou Slovinský jazyk a literatura, Srbský jazyk a literatura apod. Právě k personálnímu zajištění a publikační činnosti mířily výtky Akreditační komise a požadavky ke kontrolním zprávám.

Z uvedeného vyplývá, že při rozsahu a různorodosti filologických oborů je třeba počítat s různým postavením. Jsou obory silné a silně zastoupené jak personálně, tak počtem studentů (Anglický jazyk a literatura), obory „středního“ rozsahu (Ruský jazyk a literatura, Německý jazyk a literatura, Francouzský jazyk a literatura, Španělský jazyk a literatura) a obory „malé“ (Srbský jazyk a literatura, Katalánský jazyk a literatura, Baltistika), případně nově se etabloující (Japanistika, Novořecký jazyk a literatura). Jsou zde i obory tradiční, ekonomicky nevýnosné, bez kterých si ale lze jen stěží představit prestižní filozofickou fakultu (Latinský jazyk a literatura, Latinský jazyk a literatura středověku, Klasický řecký jazyk a literatura). Zvláštní postavení pro důležitost teoretických výstupů mají obory bohemistické (Český jazyk a literatura, Český jazyk se specializací počítačová lingvistika, Literatura a mezikulturní komunikace) a Obecná lingvistika. Vedle toho jsou zde obory zaměřené na spolupráci s praxí (Japanistika, Kulturní studia Číny, Ruština se zaměřením na oblast firemní praxe, služeb a cestovního ruchu, Informační studia a knihovnictví apod.). Filologické obory jsou tak rozprostřeny mezi tradicí a současností, mezi antikou a nutností rychle reagovat na proměny moderního světa při zajištění strategické jazykové vybavenosti moderních odborníků. V přístupu a metodologii pak oscilují mezi teoretickou reflexí o jazyce a kultuře obecně a nutností praktické jazykové vybavenosti sloužící jiným oblastem vzdělání a praxe.

Oborové bohatství a oborová různorodost se nutně projevují v rozmanitosti výuky a v profilech absolventů jednotlivých oborů při dodržení veškerých standardů daných Společným evropským referenčním rámcem (SERR) pro výuku jazyků na bakalářské i magisterské úrovni, která připravuje studenty k úspěšnému zvládnutí doktorských studijních oborů. Na doktorské studijní obory jsou pak navázány jednotlivé akreditace habilitačních a jmenovacích řízení. Výuka probíhá v souladu s vnitřními předpisy Masarykovy univerzity.

Stávající struktura studijní nabídky projde dílčími úpravami, především u tzv. „malých oborů“, kde je malý zájem studentů a kde je záhodno integrovat studium do větších celků typu Jihoslovanská a balkánská studia, Skandinávská studia apod. Totéž se týká doktorských studijních oborů, kde je

rovněž možno a záhodno integrovat některé obory do obecněji koncipovaných celků typu *Slovanské jazyky, Slovanské literatury*.

Silné stránky: oborová rozmanitost a kombinovatelnost oborů i mimo oblast filologie; solidní ukotvení v tradičně strukturovaných, personálně stabilních filologických katedrách a ústavech.

Slabé stránky: nestejnost v postavení jednotlivých oborů, která ohrožuje především tzv. „malé obory“ a tradiční klasickou filologii.

Příležitosti: možnost rozvoje pro nové obory (asijská studia, překladatelství) a nové oblasti aplikace filologií (počítačová lingvistika, korpusová lingvistika); propojení filologických oborů s jinými oblastmi vzdělání (ekonomie, politologie, právo, historie, uměnovědy).

Hrozby: proměnlivost zájmu o některé obory a problém ekonomické udržitelnosti, zejména u tzv. „středních“ a „malých“ oborů a u klasické filologie.

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

1.1 Rozsah vzdělávací činnosti v univerzitním kontextu

Oblasti vzdělávání Filologie patří na Masarykově univerzitě dvěma fakultám. Na Filozofické fakultě (FF) je vzdělávání soustředěno do devíti ústavů a kateder: Centrum asijských studií, Katedra anglistiky a amerikanistiky, Ústav české literatury a knihovnictví, Ústav českého jazyka, Ústav germanistiky, nordistiky a nederlandistiky, Ústav jazykovědy a baltistiky, Ústav klasických studií, Ústav románských jazyků a literatur, Ústav slavistiky. Na Pedagogické fakultě (PdF) je to Katedra francouzského jazyka a literatury, která uskutečňuje obor Francouzský jazyk pro hospodářskou činnost ve spolupráci s Ekonomicko-správní fakultou Masarykovy univerzity, a Katedra českého jazyka a literatury, která zajišťuje obor doktorského studia Jazyková a literární komunikace.¹

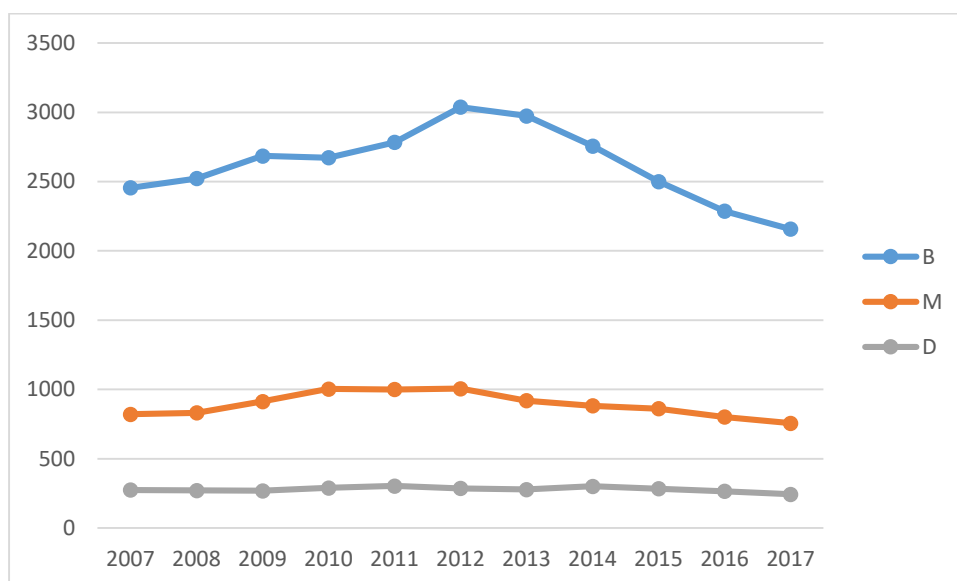
Počet studií doznal v minulých letech podstatný vývoj, v němž se projevil nejprve silný nárůst studií příchodem silných populačních ročníků a následný pokles patrný zejména v bakalářském studiu vlivem klesající demografické křivky, širší nabídky oborů na konkurenčních pracovištích i klesající úrovně studijních předpokladů u absolventů středních škol.

Stabilnější, byť s pozvolným poklesem je situace u navazujícího magisterského a doktorského studia.

¹ Stranou ponecháváme obory učitelství, které se realizují pro většinu vyučovaných jazyků na Filozofické a Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity.

Graf 1: Počet aktivních studií v oblasti Filologie na MU (2007–2017)

Údaje vždy ke 4. 4. příslušného kalendářního roku.



1.2 Struktura vzdělávací činnosti

Tabulka 1: Aktuální přehled studijních programů a oborů akreditovaných v oblasti Filologie

	Bc.	NMgr.	Ph.D.
Počet SP	3	4	1
Počet SO	37	39	22
Počet SO uskutečňovaných déle než 10 let	26	24	17
Počet studií	2158	756	244

Aktuální počet studijních programů: 8

Aktuální počet studijních oborů: 96

Z toho uskutečňovaných déle než 10 let: 67

V bakalářském studijním programu *Filologie* jsou pro jednooborové studium akreditovány následující obory:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Anglický jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Filologicko-areálová studia	1. 11. 2020	ne
Baltistika	1. 11. 2020	ano
Balkanistika	31. 12. 2020	ano
Bulharský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Český jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Český jazyk se specializací počítačová lingvistika	31. 3. 2024	ne
Čeština pro cizince	31. 8. 2019	ano
Chorvatský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano

Francouzský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Francouzský jazyk pro hospodářskou činnost	31. 8. 2022	ne
Italský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Japanistika	1. 11. 2019	ne
Katalánský jazyk a literatura	1. 11. 2019	ne
Klasický řecký jazyk a literatura	31. 7. 2022	ano
Latinský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Mediterránní studia	31. 8. 2019	ne
Makedonský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Německý jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Nizozemský jazyk a literatura	31. 7. 2020	ano
Norský jazyk a literatura	31. 12. 2024	ano
Obecná jazykověda	31. 8. 2019	ano
Novořecký jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Polský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Polština se zaměřením na oblast firemní praxe, služeb a cestovního ruchu	31. 8. 2019	ne
Portugalský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Ruský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Ruština se zaměřením na oblast firemní praxe, služeb a cestovního ruchu	31. 8. 2019	ne
Skandinávská studia	30. 4. 2020	ne
Slovenský jazyk a literatura	31. 7. 2024	ano
Slovinský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Srbský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Španělský jazyk a literatura	31. 7. 2024	ano
Ukrajinský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Ukrajinská studia	31. 7. 2020	ne

V bakalářském studijním programu *Informační studia a knihovnictví* jsou pro jednooborové studium akreditovány následující obory:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Informační studia a knihovnictví	31. 12. 2022	ano

V bakalářském studijním programu *Mezinárodní a teritoriální studia* jsou pro jednooborové studium akreditovány následující obory:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Kulturní studia Číny	31. 8. 2019	ne

V magisterském studijním programu *Filologie* jsou pro jednooborové studium akreditovány následující obory:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Anglický jazyk a literatura	30. 11. 2020	ano

Filologicko-areálová studia	30. 11. 2020	ne
Baltistika	31. 7. 2024	ano
Balkanistika	31. 8. 2019	ano
Bulharský jazyk a literatura	31. 7. 2020	ano
Český jazyk a literatura	1. 11. 2020	ano
Český jazyk se specializací počítačová lingvistika	1. 11. 2019	ne
Chorvatský jazyk a literatura	31. 7. 2020	ano
Francouzský jazyk a literatura	30. 11. 2020	ano
Italský jazyk a literatura	31. 7. 2024	ano
Klasický řecký jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Latinský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Latinský jazyk a literatura středověku	31. 3. 2024	ne
Literární komparatistika	30. 4. 2022	ne
Literatura a mezikulturní komunikace	31. 8. 2019	ne
Mediterránní studia	31. 12. 2021	ne
Německý jazyk a literatura	30. 11. 2020	ano
Nizozemský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Norský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Obecná jazykověda	31. 12. 2022	ano
Polský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Portugalský jazyk a literatura	30. 4. 2020	ano
Novořecký jazyk a literatura	31. 12. 2024	ano
Ruský jazyk a literatura	31. 12. 2022	ano
Severoamerická studia	1. 11. 2019	ne
Skandinávská studia	30. 4. 2020	ne
Slavistika	31. 10. 2020	ne
Slovenský jazyk a literatura	31. 7. 2020	ano
Slovinský jazyk a literatura	31. 7. 2020	ano
Srbský jazyk a literatura	31. 7. 2020	ano
Španělský jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Ukrajinský jazyk a literatura	31. 12. 2020	ano

V magisterském studijním programu *Překladařství* jsou pro jednooborové studium akreditovány následující obory:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Překladařství anglického jazyka	30. 4. 2020	ne
Překladařství francouzského jazyka	30. 4. 2020	ne
Překladařství německého jazyka	30. 4. 2020	ne
Překladařství ruského jazyka	31. 8. 2019	ne
Překladařství španělského jazyka	31. 8. 2019	ne

V magisterském studijním programu *Informační studia a knihovnictví* jsou pro jednooborové studium akreditovány následující obory:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Informační studia a knihovnictví	31. 7. 2021	ano

V magisterském studijním programu *Mezinárodní a teritoriální studia* jsou pro jednooborové studium akreditovány následující obory:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Kulturní studia Číny	31. 8. 2019	ne

V doktorském studijním programu *Filologie* jsou akreditovány následující obory:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Anglický jazyk	31. 8. 2019	ano
Filologicko-areálová studia	31. 12. 2021	ne
Česká literatura	31. 8. 2019	ano
Český jazyk	31. 12. 2024	ano
Klasická filologie	31. 12. 2024	ano
Latinská medievistika	31. 12. 2024	ne
Literatury v angličtině	31. 12. 2024	ne
Literární komparatistika	31. 12. 2024	ano
Německá literatura	31. 12. 2024	ano
Německý jazyk	31. 12. 2024	ano
Obecná jazykověda	31. 12. 2024	ano
Paleoslovenistika a slovanské jazyky	31. 12. 2024	ano
Polská literatura	31. 12. 2020	ano
Novořecký jazyk a literatura	31. 8. 2019	ano
Románské jazyky	31. 12. 2024	ano
Románské literatury	31. 12. 2024	ano
Ruská literatura	31. 12. 2024	ano
Ruský jazyk	31. 12. 2024	ano
Srovnávací indoevropská jazykověda	31. 12. 2024	ano
Teorie a dějiny slovanských literatur	31. 12. 2024	ano
Teorie vyprávění	31. 12. 2020	ne
Jazyková a literární komunikace	31. 12. 2020	ne

1.3 Povaha vzdělávací činnosti

Vzdělávací činnost je v bakalářském, magisterském i doktorském studiu řešena systematicky a uskutečňována v celém rozsahu, přičemž se základní tematické okruhy oblasti vzdělávání Filologie, definované v nařízení vlády č. 275/2016 Sb., překrývají v aktuálně uskutečňovaných programech a oborech.

Četnost a různorodost filologických oborů se nutně odrážejí v různosti přístupů a pojetí jednotlivých oborů. Koncepční různorodost je nejvýraznější u bakalářských oborů a směrem k doktorskému studiu, tak jak přibývá důrazu na teoretické aspekty vzdělání, se vzdor oborové diverzifikaci snižuje. Největší skupinu v bakalářských oborech představují ty, které vzdělání soustřeďují k výuce cizího jazyka. I zde je ovšem podstatný rozdíl mezi jazyky a literaturami, kde je vstupní úroveň ověřována oborovými testy a kde je vstupní jazyková vybavenost vyšší (Anglický jazyk a literatura, částečně Německý jazyk a literatura, Francouzský jazyk a literatura apod.). U převážné většiny oborů nelze ovšem s vyšší či vůbec nějakou vstupní jazykovou vybaveností počítat (baltské jazyky a literatury, balkánské jazyky a literatury apod.). V těchto oborech je důraz položen v prvních dvou letech na intenzivní jazykovou výuku tak, aby výstupní úroveň jazykové vybavenosti byla u bakalářského

studia na úrovni B2–C1 SERR (Společný evropský referenční rámec) a vytvořila předpoklad pro následné magisterské studium. Učení jazyku je ovšem nutně doplněno učením o jazyku, tedy základy lingvistiky, ale také základními přehledy o kultuře, dějinách, reáliích, o literatuře a teorii literatury. Další skupinu představují obory, kde hlavní obtíže představuje písmo (Japanistika, Kulturní studia Číny) a znalost kulturního rámce. Zde je zvládnutí jazykových kompetencí v rámci SERR již obtížněji stanovitelné. Jinak a z jiného důvodu je tomu u tradičních filologií (Klasický řecký jazyk a literatura, Latinský jazyk a literatura), kde zvládnutí živého jazyka postrádá smyslu a jazyková složka výuky slouží za podklad k teoretickému a formálnímu myšlení, ke kultivaci překladu a zvládnutí kulturně literárního odkazu antiky. Jinak je tomu u oborů, které doplňují filologické vzdělání praktickými kompetencemi a aplikací v praxi (Francouzský jazyk pro hospodářskou činnost, Ruština či Polština se zaměřením na oblast firemní praxe, služeb a cestovního ruchu).

Odlišná je situace u bohemistiky, kde je hlavní důraz kladen na kultivaci mateřského jazyka a reflexi o jazyce, literatuře a kultuře. K teoretickému myšlení také směřuje obor Obecná lingvistika a v praktické aplikaci i Český jazyk se specializací počítačová lingvistika, zatímco Čeština pro cizince traktuje český jazyk podobně, jako to činí filologie zaměřené na výuku cizího jazyka.

Kulturně, společensky a ve spojení s praxí je koncipován obor Informační studia a knihovnictví.

V případě mezifakultních studií se jedná o dvouoborové programy s povinnostmi a kreditovým hodnocením rovnoměrně rozloženým mezi obě participující fakulty. Dosud běžnou kombinovatelnost programů z různých oblastí vzdělávání bude třeba do budoucna vhodně nastavit a definovat tak, aby vznikly nové možnosti (např. ve formách maior/minor, ideálně však ve formě symetrických studií) a zachovala se tak pestřejší nabídka studia na Masarykově univerzitě a svoboda volby studijního zaměření pro uchazeče.

V navazujícím magisterském studiu se u filologií zaměřených na výuku cizího jazyka dbá na dosažení jazykové vybavenosti na úroveň C2 SERR jakožto standardnímu výstupu a na prohloubení teoretické reflexe o jazyce, literatuře a kultuře. Obecné znalosti a dovednosti jsou směřovány ke specializovaným problematikám, jako je např. jazyková a kulturní synchronie, diachronie, diatopie či diastratie.

Zvláštní skupinu navazujícího magisterského studia tvoří překladatelské obory, kde je jazykové vybavenosti využito k překladatelské a tlumočnické dovednosti, včetně teoretické reflexe o překládání a dějinách překladu.

Jinou orientaci mají obory Literární komparatistika a Literatura a mezikulturní komunikace, které se soustřeďují na kulturní, mezikulturní, literární a meziliterární aspekty. Zde je sice cizojazyčná vybavenost žádoucí, nepředstavuje však základní složku výstupního profilu. Bohemistické obory a také Obecná jazykověda, Latinský jazyk a literatura, Latinský jazyk a literatura středověku a Klasický řecký jazyk a literatura prohlubují v magisterském studiu především teoretické přístupy k jazykovědě, jazykové praxi, literatuře a kultuře, podobně jako obory zaměřené na cizí jazyky a literatury. Stejně tak se teoreticky, ale i prakticky specializuje obor Informační studia a knihovnictví.

Doktorské studium je povytce zaměřeno na teoretické studium a výzkum dle jednotlivých oborových zaměření.

Struktura studia je v každém stupni volena tak, aby studenti získali stěžejní vědomosti, znalosti a dovednosti nutné pro úspěšné absolvování oboru v bakalářském, magisterském a doktorském studiu. Naplnění cílů studia se promítá do skladby předmětů. Základní profilové předměty jsou povinné, zatímco povinně volitelné předměty rozšiřují žádaným směrem oborové znalosti a umožňují studentům profilaci vlastního studia. V rámci předmětů volitelných si studenti rozšiřují znalosti z jiných oborů.

Standardní doba studia je stanovena v souladu s průměrnou studijní zátěží, přičemž doporučený studijní plán je volen tak, aby tato zátěž byla včetně psaní státní závěrečné práce co nejvíce rovnoměrná po celou dobu studia.

Profil absolventa bakalářských programů v oblasti vzdělávání Filologie odpovídá standardům rámcového profilu této oblasti. Absolvent bakalářského programu

- je v cizím jazyce schopen kultivovaného jazykové projevu a je vybaven kompetencemi na úrovni B2–C1 SERR, případně speciálními kompetencemi a orientací v základech grafického a jazykového systému,
- je schopen kultivovaného projevu v mateřském jazyce a disponuje kulturní vybaveností umožňující komparaci s jinými jazyky a kulturami,
- má základní vhled do jazykového systému, teorie literatury a kultury,
- je schopen své vědomosti a znalosti uplatnit v praxi a řešit zde konkrétní problémy spojené s danou filologickou orientací a
- je schopen nabyté vědomosti, znalosti a dovednosti prakticky uplatnit v jiných vědních oborech.

Absolvent bakalářských programů v oblasti vzdělávání Filologie je dobře připraven k magisterskému studiu v jednotlivých filologických oborech.

Absolvent magisterských programů v oblasti Filologie odpovídá standardům rámcového profilu této oblasti. Absolvent magisterského programu

- je v cizím jazyce schopen kultivovaného jazykové projevu a je vybaven kompetencemi na úrovni C2 SERR, případně speciálními kompetencemi při překladu, tlumočení nebo širší společenské praxi,
- je schopen kultivovaného projevu v mateřském jazyce a disponuje kulturní vybaveností umožňující komparaci s jinými jazyky a kulturami,
- je schopen teoreticky traktovat speciální problém jazykového systému, překladu, tlumočení teorie literatury a kultury,
- je schopen řešit koncepční problémy jak ve svém oboru, tak v oborech, kde může uplatnit své filologické a humanitní vzdělání,
- je schopen své vědomosti a znalosti uplatnit tvůrčím způsobem v praxi a řešit zde konkrétní problémy spojené s danou filologickou orientací a
- je schopen tyto vědomosti, znalosti a dovednosti uplatnit na badatelské i praktické úrovni v jiných vědních oborech.

Absolvent doktorských oborů programu Filologie

- je vybaven teoretickými znalostmi i praktickými dovednostmi umožňujícími samostatnou badatelskou činnost,
- je schopen řešit koncepční badatelské problémy jak ve svém oboru, tak v oborech, kde může uplatnit své filologické a humanitní vzdělání a
- v návaznosti na vývoj společnosti a současné globalizační tendence dokáže vyložit dynamičnost ve vývoji jazyka a literatury i proměny komunikačního procesu.

Absolventi bakalářských a magisterských oborů v oblasti vzdělávání Filologie uplatňují své jazykové, kulturní, literární a společenské kompetence v kulturních a vzdělávacích institucích, školách, knihovnách, státní a komunální správě, v redakcích, vydavatelstvích, překladatelských a tlumočnických agenturách, v turistických agenturách, ve výrobních, obchodních a finančních podnicích na střední úrovni řízení.

Absolventi doktorského studia nacházejí uplatnění v badatelských institucích AV ČR, na vysokých školách, ale také ve státní správě či diplomacii.

Tabulka 2: Přehled oborů a jejich pokrytí tematickými okruhy

	Přítomnost složek OV Filologie								
		Obecná lingvistika	Synchronní a diachronní struktura konkrétních jazyků nebo jazykových skupin	Aplikovaná lingvistika	Literární věda	Literární a kulturní historie dané jazykové oblasti	Realie dané jazykové oblasti	Překladařství a tlumočnictví	Rozvoj komunikační kompetence
Bc.	Anglický jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Filologicko-areálová studia	x	x		x	x	x		x
	Baltistika	x	x		x	x	x		x
	Balkanistika	x	x		x	x	x		x
	Bulharský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Český jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Český jazyk se specializací počítačová lingvistika	x	x	x					x
	Čeština pro cizince	x	x		x	x	x		x
	Chorvatský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Francouzský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Francouzský jazyk pro hospodářskou činnost		x	x		x	x	x	x
	Italský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Japanistika	x	x		x	x	x		x
	Katalánský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Klasický řecký jazyk a literatura	x	x		x	x	x	x	
	Latinský jazyk a literatura	x	x		x	x	x	x	
	Mediteránní studia	x	x		x	x	x		x
	Makedonský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Německý jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Nizozemský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Norský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x	
Obecná jazykověda	x	x		x	x	x			

	Novořecký jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Polský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Polština se zaměřením na oblast firemní praxe, služeb a cestovního ruchu		x	x			x	x	x
	Portugalský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Ruský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Ruština se zaměřením na oblast firemní praxe, služeb a cestovního ruchu		x	x			x	x	x
	Skandinávská studia	x	x		x	x	x		x
	Slovenský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Slovinský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Srbský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Španělský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Ukrajinský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Ukrajinská studia		x	x			x	x	x
	Informační studia a knihovnictví			x	x	x	x		x
	Kulturní studia Číny	x	x		x	x	x		x

	Přítomnost složek OV Filologie	Obecná lingvistika	Synchronní a diachronní struktura konkrétních jazyků nebo jazykových skupin	Aplikovaná lingvistika	Literární věda	Literární a kulturní historie dané jazykové oblasti	Realie dané jazykové oblasti	Překladařství a tlumočnictví	Rozvoj komunikační kompetence
Mgr.	Anglický jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Filologicko-areálová studia	x	x		x	x	x		x
	Baltistika	x	x		x	x	x		x
	Balkanistika	x	x		x	x	x		x
	Bulharský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Český jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Český jazyk se specializací počítačová lingvistika	x	x	x					x

Chorvatský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Francouzský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Italský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Klasický řecký jazyk a literatura	x	x		x	x	x	x	
Latinský jazyk a literatura	x	x		x	x	x	x	
Latinský jazyk a literatura středověku	x	x		x	x	x	x	
Literární komparatistika				x	x	x		x
Literatura a mezikulturní komunikace				x	x	x	x	x
Mediterránní studia	x	x		x	x	x		x
Německý jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Nizozemský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Norský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Obecná jazykověda	x	x		x	x	x		
Polský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Portugalský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Novořecký jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Ruský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Severoamerická studia	x	x		x	x	x		x
Skandinávská studia	x	x		x	x	x		x
Slavistika	x	x		x	x	x		x
Slovenský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Slovinský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Srbský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Španělský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Ukrajinský jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
Překladatelství anglického jazyka	x	x		x	x	x	x	x
Překladatelství francouzského jazyka	x	x		x	x	x	x	x
Překladatelství německého jazyka	x	x		x	x	x	x	x
Překladatelství ruského jazyka	x	x		x	x	x	x	x
Překladatelství španělského jazyka	x	x		x	x	x	x	x
Informační studia a knihovnictví			x	x	x	x		x
Kulturní studia Číny	x	x		x	x	x		x

		Přítomnost složek OV Filologie							
		Obecná lingvistika	Synchronní a diachronní struktura konkrétních jazyků nebo jazykových skupin	Aplikovaná lingvistika	Literární věda	Literární a kulturní historie dané jazykové oblasti	Realie dané jazykové oblasti	Překladařství a tlumočnictví	Rozvoj komunikační kompetence
Ph.D.	Anglický jazyk	x	x						x
	Filologicko-areálová studia				x	x	x		x
	Česká literatura				x	x	x		x
	Český jazyk	x	x						x
	Klasická filologie	x	x		x	x	x	x	
	Latinská medievistika	x	x		x	x	x	x	
	Literatury v angličtině				x	x	x		x
	Literární komparatistika				x	x	x		x
	Německá literatura				x	x	x		x
	Německý jazyk	x	x						x
	Obecná jazykověda	x	x						x
	Paleoslovenistika a slovanské jazyky	x	x						x
	Polská literatura				x	x	x		x
	Novořecký jazyk a literatura	x	x		x	x	x		x
	Románské jazyky	x	x						x
	Románské literatury				x	x	x		x
	Ruská literatura				x	x	x		x
	Ruský jazyk	x	x						x
	Srovnávací indoevropská jazykověda	x	x						x
	Teorie a dějiny slovanských literatur				x	x	x		x
Teorie vyprávění	x			x	x	x		x	
Jazyková a literární komunikace	x	x		x	x			x	

B I. 2. Cíle, obsah a organizace studia v rámci dané oblasti vzdělávání jsou v souladu s posláním a strategickým záměrem vysoké školy a ostatními strategickými dokumenty vysoké školy.

Shrnutí sebehodnocení:

Cíle, obsah a organizace studia v rámci oblasti vzdělávání Filologie jsou v souladu s dlouhodobou strategií MU, s vnitřními předpisy, s dokumenty NAÚ a zásadními koncepčními dokumenty pro oblast vzdělávání Filologie na MU. Prostřednictvím procesu vnitřní evaluace studijních oborů/programů je naplňován požadavek zajištění kvality vzdělávání na MU.

Silné stránky: *oborová rozmanitost vyvážená pevným koncepčním rámcem, který i při různosti a množství oborových předmětů a specializací cílí k rámcově ucelenému profilu absolventa na bakalářské, magisterské i doktorské úrovni.*

Slabé stránky: *oborová fragmentace, která je při nižším počtu studentů nerentabilní a kontraproduktivní.*

Příležitosti: *možnost integrace „malých oborů“, které jsou areálově či jazykově příbuzné, do synteticky pojatých programů; možnost integrace vybraných teoretických studií do společných kurzů napříč programy a obory; možnost nově definovat rozložení mezifakultních studií.*

Hrozby: *pnutí mezi solidností tradice a nutnou modernizací oborů/programů, mezi teoretickou a praktickou výukou a novými aplikacemi v přesahu k praxi.*

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

1.4 Záměr dalšího rozvoje vzdělávací činnosti v oblasti

Vzhledem k legislativním změnám a potřebě nově modifikovat stávající způsob realizace vzdělávání v oblasti Filologie plánuje Masarykova univerzita ze stávajícího jednooborového studia vytvořit specializace programů a z víceoborového studia vytvořit odpovídající sdružené studium se studijními plány typu maior/minor. Této nutnosti a zároveň příležitosti bude využito dvěma směry, a to jak v bakalářském, tak v magisterském a doktorském studiu.

První oblastí změn je racionální redukce stávajícího množství oborů integrací do programů obecnější oborové povahy, zejména tam, kde se jedná o jazykově a kulturně blízké oblasti (balkánský areál, skandinávský areál apod.), nebo tam, kde je možno úzce specializovaný obor integrovat do koncepčně nadřazeného (např. v doktorském studiu Polská literatura, Ruská literatura, Teorie a dějiny slovanských literatur, případně Filologicko-areálová studia lze sloučit do programu Slovanské literatury pod jednou oborovou radou). Jinde lze program rozšířit (např. v doktorském studiu z Německé literatury na Germánské literatury, z Německého jazyka na Germánské jazyky apod.).

Druhou cestou je koncepční inovace nových programů. V bakalářském studiu se to týká především vytýčení jádra „minor“, které by bylo jednak otevřené struktuře sdruženého studia, jednak by mohlo nabízet komplementaritu ve filologickém vzdělání ostatním fakultám Masarykovy univerzity mimo vlastní filologické programy. Kromě této nutné inovace a nové strukturace výuky se nabízí cesta specializace v rámci daného programu. Této cesty bude využito především, i když ne výlučně u navazujícího magisterského studia. Analogická modularizace bude moci být uplatněna i při modernizační inovaci filologických doktorských programů.

1.4.1 Bakalářské studijní programy

V oblasti vzdělávání Filologie lze uvažovat o následujících programech převážně členěných do struktury maior/minor na základě koncepce Masarykovy univerzity:

Anglický jazyk a literatura
Baltistika
Český jazyk a literatura
Český jazyk se specializací počítačová lingvistika
Čeština pro cizince
Francouzský jazyk a literatura
Francouzský jazyk pro hospodářskou činnost
Italský jazyk a literatura
Japanistika
Jihoslovanská a balkánská studia
Katalánský jazyk a literatura
Klasický řecký jazyk a literatura
Latinský jazyk a literatura
Mediterránní studia
Německý jazyk a literatura
Nizozemský jazyk a literatura
Norský jazyk a literatura
Obecná jazykověda
Novořecký jazyk a literatura
Polská studia (se specializacemi)
Portugalský jazyk a literatura
Ruská studia (se specializacemi)
Sinologie
Skandinávská studia
Španělský jazyk a literatura
Ukrajinská studia (se specializacemi)
Informační studia a knihovnictví

1.4.2 Navazující magisterské studijní programy

V oblasti vzdělávání Filologie lze uvažovat o následujících programech magisterského studia členěných případně na specializace:

Anglický jazyk a literatura
Baltistika
Český jazyk a literatura
Český jazyk se specializací počítačová lingvistika
Francouzský jazyk a literatura (se specializacemi)
Italský jazyk a literatura
Jihoslovanská a balkánská studia
Klasický řecký jazyk a literatura
Latinský jazyk a literatura
Latinský jazyk a literatura středověku
Literatura a mezikulturní komunikace
Mediterránní studia

Německý jazyk a literatura
Norský jazyk a literatura
Obecná jazykověda
Novořecký jazyk a literatura
Ruská studia (se specializacemi)
Severoamerická studia
Sinologie
Skandinávská studia a nederlandistika
Slavistika (se specializacemi)
Španělský jazyk a literatura (se specializacemi)
Překladatelství anglického jazyka
Překladatelství německého jazyka
Informační studia a knihovnictví

Nově koncipované magisterské programy prohloubí jednak vnitřní mezioborovost danou jazykově či kulturně, jednak prováže dosud oddělené obory uvnitř nově koncipovaných specializací, např. v oblasti filologického a překladatelského studia.

1.4.3 Doktorské studijní programy

V oblasti vzdělávání Filologie lze uvažovat o následujících programech doktorského studia členěných případně na specializace:

Anglický jazyk
Česká literatura
Český jazyk
Klasická filologie
Latinská medievistika
Literatury v angličtině
Literární komparatistika
Germánské jazyky
Germánské literatury
Obecná jazykověda
Novořecký jazyk a literatura
Románské jazyky
Románské literatury
Slovanské jazyky
Slovanské literatury
Teorie vyprávění

Při nové koncepci doktorského studia se počítá jednak s modularizačním modelem, který by propojil lingvistické obory společnými kurzy, a modularizačním modelem kulturně literárním, který by propojil obory literární. Zároveň se počítá s výrazným posílením internacionalizace integrací kurzů zahraničních partnerských univerzit a zavedením nových kurzů v angličtině.

2. TVŮRČÍ ČINNOSTI

B II. 1. Tvůrčí činnost související s danou oblastí vzdělávání odpovídá charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá institucionální akreditaci. Žádá-li vysoká škola o institucionální akreditaci pro oprávnění samostatně vytvářet a uskutečňovat bakalářské studijní programy akademického zaměření, magisterské studijní programy nebo doktorské studijní programy, musí uskutečňovat odpovídající vědeckou nebo uměleckou činnost; na tuto činnost se vztahují požadavky na tvůrčí činnost uváděné v těchto standardech pro institucionální akreditaci.

Shrnutí sebehodnocení:

Tvůrčí činnosti související s oblastí vzdělávání Filologie na Masarykově univerzitě odpovídají povaze vzdělávací činnosti v oblasti.

Zaměření tvůrčí činnosti odráží oborovou šíři a různorodost a je adekvátní vzhledem ke spektru disciplín. Šíře a různorodost ovšem také znamenají nevyrovnanost mezi jednotlivými oblastmi filologického bádání. Vedle oborů již etablovaných, jako jsou třeba klasická filologie nebo bohemistika, která je zejména v lingvistické složce na špičce mezinárodního výzkumu, jsou zde obory solidně zavedené v mezinárodním měřítku (germanistika, slavistika, romanistika, obecná lingvistika) a obory nově zavedené (japanistika, sinologie), které se mezinárodně teprve rozvíjejí.

Celková tvůrčí činnost odpovídá vzdělávání v oblasti Filologie:

- *svým zaměřením a skladbou – výzkumné skupiny pokrývají většinu témat a oblastí, na které jsou zaměřeny jednotlivé obory,*
- *svou intenzitou i objemem,*
- *mezinárodní excelencí – tvůrčí činnost ob stojí v mezinárodním srovnání (viz níže) a*
- *propojením se vzdělávací činností – poznatky získané tvůrčí činností jsou organicky zapojovány do výuky.*

Silné stránky: *šíře záběru a oborová rozmanitost vědecké a publikační činnosti odpovídající různorodosti filologických oborů; jedinečnost a excelence některých výzkumných center, jako jsou generativistická škola brněnské bohemistiky a medievistika soustředěná na edice děl Jana Husa; dynamičnost rozvoje bádání novými směry.*

Slabé stránky: *nevyrovnanost mezi jednotlivými oblastmi tvůrčí činnosti, vedle oborů excelentních jsou zde obory nově se teprve rozvíjející a hledající své místo v mezinárodním výzkumu.*

Příležitosti: *možnosti rozvoje díky experimentální podpoře a přístrojovému vybavení centra HUME lab; spolupráce s Fakultou informatiky Masarykovy univerzity; spolupráce s ústavem AV ČR; možnost spolupráce s ostatními humanitními obory a účast na projektech historiků, uměnovědců, politologů, psychologů, pedagogů aj.*

Hrozby: *marginalizace humanitních věd v mezinárodních časopiseckých databázích a hodnocení humanitních oborů v rámci ČR.*

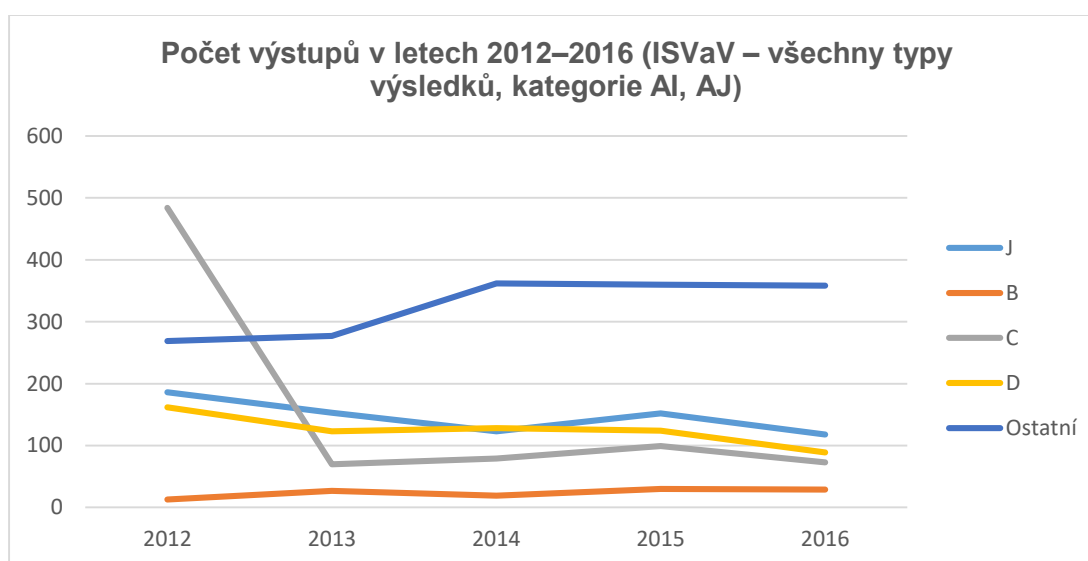
Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

**Počet publikačních výstupů v letech 2012–2016
(ISVaV – všechny typy výsledků, kategorie AI, AJ)**

	2012	2013	2014	2015	2016	Celkový součet
J – článek v odborném časopisu	186	153	123	152	118	732
B – odborná kniha	13	27	19	30	29	118
C – kapitola v odborné knize	484*	70	79	99	73	805
D – článek ve sborníku	162	123	128	124	89	626
Ostatní (E, M, O, R, V, W)	269	277	362	360	358	1626

* Mimořádný počet kapitol v roce 2012 je způsoben vykazáním jednotlivých slovníkových hesel ve Slovníku autorů literatury pro děti a mládež.



2.1 Organizace tvůrčí činnosti, hlavní tematické okruhy

Tvůrčí činnost v oblasti Filologie je na Masarykově univerzitě soustředěna kolem devíti ústavů a kateder na Filozofické fakultě (Centrum asijských studií, Katedra anglistiky a amerikanistiky, Ústav české literatury a knihovnictví, Ústav českého jazyka, Ústav germanistiky, nordistiky a nederlandistiky, Ústav jazykovědy a baltistiky, Ústav klasických studií, Ústav románských jazyků a literatur, Ústav slavistiky). Na Pedagogické fakultě k této aktivitě podstatně a ve vzájemné spolupráci přispívá pět jazykových kateder: Katedra českého jazyka a literatury, Katedra anglického jazyka a literatury, Katedra německého jazyka a literatury, Katedra ruského jazyka a literatury, Katedra francouzského jazyka a literatury.

Jak vyplývá ze struktury publikační činnosti, obvyklé v humanitních oborech, podstatnou složku tvůrčí činnosti představují odborné knihy a kapitoly v odborných monografiích. Následují příspěvky ve sbornících, které však většinou nejsou evidovány v mezinárodních databázích vzdor své vědecké, tematicky zaměřené přínosnosti.

Masarykova univerzita publikuje 11 filologicky orientovaných časopisů s mezinárodními redakcemi, mezinárodní účastí a dosahem, 10 na Filozofické fakultě a 1 na Pedagogické fakultě. Vyjma 3 jsou všechny zařazeny do databáze ERIH+, 2 pak do databáze Scopus.

Zaměření tvůrčí činnosti souvisí s odbornou profilací jednotlivých pracovišť na Filozofické fakultě:

Ústav českého jazyka

Výzkumná a publikační činnost je soustředěna kolem několika osobností. Na prvním místě je to prof. Petr Karlík, který je vůdčí osobností v oblasti generativní gramatiky. V této oblasti disponuje Filozofická fakulta kompletním výzkumným týmem pokrývajícím všechny oblasti lingvistického bádání od fonologie přes morfologii a syntax po sémantiku (ve spolupráci s Ústavem jazykovědy a baltistiky). Hlavním výstupem 191členného národního a mezinárodního týmu, který prof. Karlík kolem sebe shromáždil, je *Nový encyklopedický slovník češtiny* postihující všechny současné směry lingvistického bádání.

Druhým směrem, kterým se tvůrčí činnost Ústavu českého jazyka činnost ubírá, je diachronní studium českého jazyka: onomastika, dialektologie, morfologie a syntax. Zde je vůdčí osobností prof. Jana Pleskalová.

Skupina kolem doc. Zdeňky Hladké se specializuje na počítačovou lingvistiku ve spolupráci s Fakultou informatiky.

Pracoviště svým odborným zaměřením představuje funkční pól výzkumu pro ostatní lingvistická pracoviště Filozofické fakulty a Pedagogické fakulty.

Ústav české literatury a knihovnictví

Výzkumná činnost ústavu se dělí mezi tři cíle. Ten první, kde jsou vůdčími osobnostmi prof. Michaela pour Hashemi a doc. Hana Bočková, se soustřeďuje na starší českou literaturu, zejména na období baroka. Doc. Zbyněk Fišer se zabývá moderní literaturou, interkulturní a intermediální interakcí včetně teorie překladatelství. Kabinet informačních studií a knihovnictví se věnuje výzkumu impaktu informačních technologií v kultuře a veřejném životě.

Ústav jazykovědy a baltistiky

Z odborníků Ústavu jazykovědy a baltistiky vyniká prof. Václav Blažek, který je mezinárodně uznávaným odborníkem na vývoj indoevropských i neindoevropských jazyků, s více než tisícem citací a rozsáhlou mezinárodní spoluprací. S tím souvisí i jazykový výzkum baltských jazyků a obecná lingvistika. Teoretický přístup k jazykové problematice je doplněn literárněteoretickým bádáním doc. Bohumila Fořta, odborníka na naratologii.

Ústav klasických studií

Badatelská činnost ústavu má tři hlavní orientace. Vedle klasických studií a dějin starověku je to především byzantologie kolem doc. Markéty Kulhánkové a doc. Katariny Petrovičové, kde vyniká spolupráce především s vídeňskou univerzitou. Velice významná je pak pro českou národní kulturu, ale i mezinárodní kontext brněnská medievistika soustředěná kolem prof. Jany Nechutové, která se věnuje textologické práci, mimo jiné při vydávání děl Jana Husa.

Ústav germanistiky, nordistiky a nederlandistiky

Pracoviště pokrývá svou badatelskou činností hlavní směry germanistické problematiky. V lingvistické části je výzkum napřen především ke korpusové lingvistice. V této oblasti spolupracuje prof. Iva Zünforf především s univerzitou ve Würzburgu. Co se týče literární historie, disponuje ústav specialistkou na středověký minnesang doc. Sylvii Stanovskou. V široké oblasti německé a jiných germánských literatur publikují a bádají prof. Jiří Munzar a specialistka na norskou literaturu doc. Miluše Juříčková.

Katedra anglistiky a amerikanistiky

Badatelská excelence a mezinárodní ohlas tohoto pracoviště spočívá v lingvistické orientaci doc. Jana Chovance a doc. Jany Chamonikolasové na pragmatiku a počítačovou lingvistiku. V literární, kulturologické a lingvistické oblasti se katedra výrazně profiluje svým Centrem severoamerických

studií, které sdílí s Ústavem románských jazyků a literatur. Svým zaměřením nejen na anglofonní, ale i na frankofonní a hispanofonní areály Severní Ameriky a také svou komplexností zabývající se sociolingvistikou (doc. Jan Chovanec pro anglofonii, dr. Alena Polická, doc. Christophe Cusimano pro frankofonii, doc. Ivo Buzek pro hispanofonii), kulturologií a filmem (doc. Tomáš Pospíšil), literaturou (dr. Martina Horáková pro anglofonní literatury, prof. Petr Kyloušek a dr. Petr Vurm pro frankofonní literatury, doc. Eva Lukavská a dr. Daniel Vázquez pro hispanofonní literatury) a etnografií (Jeffrey Vanderziel, B.A.) patří toto středisko k nejvýznamnějším v Evropě s rozsáhlými kontakty s univerzitami evropskými, kanadskými, mexickými i univerzitami ve Spojených státech.

Ústav románských jazyků a literatur

O Centru severoamerických studií, na němž se Ústav románských jazyků a literatur podílí podstatnou částí svých profilových publikačních aktivit a svými kontakty s frankofonními a hispanofonními zeměmi, zejména pak univerzitami v Montréalu a v Mexiku, již je řečeno výše. Dodejme, že Centrum disponuje knihovnou kanadskou a výzkumnými podmínkami, které přitahují magisterské studenty a doktorandy z jiných zemí a kterým Středoevropská asociace kanadských studií umožňuje krátkodobé studijní pobyty. Vedle této orientace směřuje Ústav románských jazyků a literatur do jiných oblastí. Ve francouzské literatuře je to oblast postmoderní literatury (doc. Petr Dytrt). V italianistice mezinárodně vyniká textologie zabývající se středověkými texty na pomezí latiny a italštiny (dr. Paolo Divizia). V hispanistice je to především synchronní a diachronní lexikologie (doc. Ivo Buzek), ve francouzské lingvistice argotologie a sociolingvistika (dr. Alena Polická) a kognitivní lingvistika (doc. Christophe Cusimano).

Ústav slavistiky

Tento ústav jako jediný v České republice zachoval ve svém vlastním rámci ucelené spektrum slovanské filologie s oběma hlavními badatelskými směry: orientací na sever a východ, tedy k polskému, ruskému a ukrajinskému areálu, a orientací jižní a jihovýchodní od Slovinska po Bulharsko. Klíčovou postavou prvního směřování je literární komparatista prof. Ivo Pospíšil, čelný představitel areálové koncepce. Druhé směřování je garantováno pracemi skupiny kolem doc. Václava Štěpánka. V lingvistické části tvůrčí činnosti navazují na velké slavistické lingvisty doc. Aleš Brandner a doc. Jiří Gazda.

Centrum asijských studií

Toto centrum vzniklo teprve v roce 2014. Sdružuje japanisty a sinology, k nimž by se měli brzy připojit vietnamologové. Za krátkou dobu existence centra vznikly již podstatné příspěvky v oblasti kognitivní lingvistiky (dr. Lu Wei-Lun), komparativní lingvistiky (dr. Ivan Rumánek, dr. Michal Schwarz), literatury a kulturologie (doc. Lucie Olivová, dr. Dušan Vávra, dr. Michal Schwarz).

Pracoviště na Pedagogické fakultě MU:

Přestože je většina výsledků výzkumné činnosti na Pedagogické fakultě MU směřována do oblasti vzdělávání Učitelství, oblast Filologie zde má v tvůrčí činnosti MU své nezastupitelné místo. Členové kateder českého, francouzského, anglického, německého i ruského jazyka a literatury, habilitovaní často na filozofických fakultách v oborech lingvistických i literárních, obě oblasti rozvíjejí a propojují. K tomu dopomáhá i mezinárodní spolupráce s pracovišti v Evropě (Polsko, Slovensko, Francie) i ve Spojených státech.

Katedra českého jazyka a literatury

Na Katedře českého jazyka a literatury nalezneme lingvistické monografie i odborné články z oblasti dialektologie a onomastiky prof. Rudolfa Šrámka nebo z oblasti zkoumání oikonym doc. Jany Marie Tuškové, která se věnuje i tematice čtenářství a čtenářské gramotnosti. Oba byli rovněž součástí týmu prof. Karlíka při vytváření již zmíněného *Nového encyklopedického slovníku češtiny* (2016). V literatuře se jedná o témata recepce poezie a dramatu ve 20. století, včetně problematiky

multikulturalismu, v publikacích doc. Jiřího Poláčka a o bádání na poli literatury pro děti a mládež doc. Mileny Šubrtové.

Katedra anglického jazyka a literatury, Katedra německého jazyka a literatury, Katedra francouzského jazyka a literatury, Katedra ruského jazyka a literatury

Filologické bádání na katedrách cizích jazyků se v anglické lingvistice orientuje na specializovaný diskurz a funkční větnou perspektivu (doc. Olga Dontcheva-Navrátilová, doc. Martin Adam), v německé na syntaktické výzkumy (dr. Mojmír Muzikant, dr. Hana Peloušková), ve francouzské na vývoj jazyka (dr. Zdeňka Schejbalová) a v ruské na sémantická bádání (doc. Simona Koryčánková). Literární věda je zastoupena většinou publikacemi ze studia literatury 20. století, v anglofonní literatuře výzkumem a vlivem kánonu (dr. Lucie Podroužková), ve francouzské literatuře bádáním v zobrazovaných prostorech a česko-francouzských literárních vztazích (doc. Václava Bakešová, dr. Marcela Poučová), v německé interpretační literárních textů a studiích krátkých prozaických forem (dr. Pavel Váňa) a v ruské oblasti tvorby pro mládež (dr. Eva Kudrjavceva Malneová). Důležitou součástí tvůrčí činnosti jsou výzkumy z aplikované lingvistiky orientované na zkoumání profesního jazyka (dr. Petra Suquet, dr. Pavla Marečková, dr. Jana Zerzová).

Sektorová prezentace tvůrčí činnosti je povýtce dána členěním badatelských a výukových oborů. Nikterak ovšem nebrání výzkumným aktivitám napříč obory a vzájemné obohacující spolupráci. V oblasti teoretické lingvistiky je komplementarita mezi bohemisty a obecnou lingvistikou, korpusová lingvistika a pragmatika spojují germanisty, anglisty a bohemisty, areálové práce se soustřeďují kolem slavistického pólu a Centra severoamerických studií, zatímco naratologický výzkum má své těžiště na Ústavu jazykovědy a baltistiky s příspěvky bohemistů, byzantologů a romanistů, textologie je zakotvena u medievistů Ústavu klasických studií, ale je zastoupena také u romanistů a bohemistů. Zdánlivá fragmentace pracovišť je v rámci fakulty a mezifakultních vazeb vyvážena sítí spoluprací. Je totiž již v povaze humanitních disciplín, že musejí zohlednit obecné hledisko a jednotný teoretický přístup na jedné straně s partikularismem rozličných jazykových a kulturních jevů na straně druhé. Řečeno aristotelovskou parafrází: věda je univerzální, ale pravda jen partikulární.

V souvislosti se zaměřením jednotlivých oborů a oblastí výzkumu je pozornost věnována internacionalizaci a propojení se současnými trendy výzkumu. Filozofická a Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity disponují potenciálem pro regionální i mezinárodní spolupráci ve výzkumu i ve vzdělávání. Z výše uvedeného výčtu neuniklo, že přítomnost zahraničních výzkumníků není v oblasti vzdělávání Filologie vzácností a že tito výzkumníci (Li Wei-Lun, Paolo Divizia, Daniel Vázquez, José Luis Bellon Aguilera, Michael Matthew Kaylor, Paul Stephen Hardy, Vaidas Šeferis Yves T'Sjoen aj.) patří ve svých odbornostech k mezinárodně uznávaným. S tím souvisí i široká síť mezinárodních vazeb s význačnými evropskými, severoamerickými, ale i asijskými univerzitami. Veškerý výzkum v oblasti vzdělávání Filologie je na Masarykově univerzitě propojený se vzdělávací činností, a z mezinárodního charakteru pracovišť proto těží i studenti, zejména magisterští a doktorští. Diplomové práce a doktorské disertace se standardně opírají o původní vědecké publikace. Řada absolventů doktorského studia uspěla v konkurzech na pracovní místa v zahraničních univerzitách. Nejedná se pouze o bohemisty (např. prof. Petra James na Université Libre de Bruxelles), ale také o romanisty (doc. Bohdana Librova na Université de Nice) i anglisty (prof. Martin Drábek na University of Hull). Řada absolventů také zaujala význačná místa na jiných českých univerzitách.

A IV. 2. Vysoká škola předkládá zhodnocení nejvýznamnějších aktivit vysoké školy v tvůrčí činnosti za posledních pět let v oblasti vzdělávání, pro kterou vysoká škola žádá o institucionální akreditaci.

Shrnutí sebehodnocení:

Badatelské aktivity v oblasti Filologie odpovídají standardům. V grantové činnosti i vědeckými výstupy patří Masarykova univerzita dlouhodobě k předním pracovištím. Je místem významné publikační, časopisecké i knižní odborné produkce, pravidelně pořádá mezinárodní konference, pečuje o vědecký růst počínaje doktorandy, kteří jsou do výzkumu zapojováni.

Silné stránky: *oborová rozmanitost a šíře záběru tvůrčí činnosti, existence několika excelentních filologických pracovišť mezinárodního významu.*

Slabé stránky: *malé využití týmových projektů, nezapojenost do velkých evropských grantů.*

Příležitosti: *mezioborová spolupráce v rámci filologií i v rámci širším.*

Hrozby: *dlouhodobý obecný trend marginalizace filologií v rámci financování vědy.*

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad

Podstatný soulad

Částečný soulad

Nesoulad

2.2 Nejvýznamnější aktivity vysoké školy v tvůrčí činnosti, hlavní tematické okruhy

V letech 2012–2017 bylo na filologických oborech Masarykovy univerzity řešeno 21 grantů GA ČR (20 standardních a 1 postdoktorský), 4 granty zahraničních agentur, 12 rozvojových grantů OPVK, 3 rozvojové granty MŠMT na rozvoj informačních technologií, 5 mobility grantů AKTION, 3 pokračující mobility granty CEEPUS a 3 mobility Norské fondy.

Níže uvedený výčet shrnuje hlavní orientace výzkumu a tvůrčí činnosti.

Výzkumné granty

GA405/08/0866

Koherence a koheze v anglickém diskurzu
doc. Mgr. Olga Dontcheva-Navrátilová, Ph.D.

GA405/09/0938

Čeští autoři literatury pro děti a mládež
doc. PhDr. Milena Šubrtová, Ph.D.

GP405/09/P442

Křesťanské prvky v literární tvorbě tří francouzských autorek 20. století
doc. Mgr. Václava Bakešová, Ph.D.

GAP406/10/0823

Soukromá korespondence 20. století. Rozšíření korpusových zdrojů, nové možnosti lingvistického využití
doc. PhDr. Zdeňka Hladká, Dr.

GAP406/10/1454

Jesličky, staré nové písničky (Fridrich Bridelius, 1658) – mezioborově koncipovaná kritická edice
doc. Mgr. Pavel Kosek, Ph.D.

GAP406/11/0294

Nový encyklopedický slovník češtiny online (Enc-Czech online)
prof. PhDr. Petr Karlík, CSc.

GAP406/11/0599

Literární, filozofická a historiografická reflexe německví na pozadí sporných míst německých poválečných dějin
Mgr. Aleš Urválek, Ph.D.

GAP406/12/0196

Raně byzantské narativní texty v zrcadle moderní literární teorie
doc. Mgr. et Mgr. Markéta Kulhánková, Ph.D.

GAP406/12/0655

Jazykové interference Indoevropanů v Centrální Asii a Číně
prof. RNDr. Václav Blažek, CSc.

GA13-21620S

Magistri Iohannis Hus Opera omnia. Ediční projekt v rámci přípravy Husova výročí v roce 2015
prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc.

GA14-04215S

Morfonologie češtiny: alternace vokalické délky
Mgr. Markéta Ziková, Ph.D.

GA14-06134S

Latinský Herbář Křišťana z Prachatic
Mgr. Stehlíková Dana, Ph.D.

GA15-05356S

Valenční rámce německých a českých sloves a jejich derivátů. 2015–2017
PhDr. Mojmír Muzikant, CSc.

GA15-12215S

Altajská hypotéza – argumenty, protiargumenty a jejich precizace
prof. RNDr. Václav Blažek, CSc.

GA16-05484S

Diskurzní konstrukce jinakosti v mediálním a post-mediálním prostoru
doc. Mgr. Jan Chovanec, Ph.D.

GA17-16111S

Formální přístupy ke gramatickému číslu ve slovanských jazycích

GA17-10144S

Lineární kontiguita v jazyce
doc. PhDr. Dočekal Mojmír, Ph.D.

GA17-02545S

Vývoj českých pronominálních enklitik
doc. Mgr. Kosek Pavel, Ph.D.

GA17-26127S

Nové narativy, nové estetiky: současní frankofonní afričtí autoři z pohledu hybridity, migrací a světové globalizace
Mgr. Vurm Petr, Ph.D.

GA17-15433S

Jan Hus a husitská literatura pro 21. století
Mgr. Mutlová Petra, M.A., Ph.D.

GA17-16195S

Persvaze v anglickém a českém specializovaném diskurzu
doc. Mgr. Olga Dontcheva-Navrátilová, Ph.D.

Mezinárodní výzkumné granty

EU 11-Pp-GRU-050 / Grundtvig –
MIVAL – Migration, Values, Language
Dr. phil. Brigitte Sorger

RG002-N-15 JZNF / Chiang Ching-Kuo Foundation

The Language of Death in Contemporary Taiwan: Evidence from Condolatory Idioms, Presidential Eulogies and the Self-introductions of Undertakers

Lu Wei-lun, Ph.D.

G16392 JZNF / Chiang Ching-Kuo Foundation

Facets of the Contemporary Taiwan

Lu Wei-lun, Ph.D.

7AMB13FR054

Nové výpůjčky a jejich ekvivalenty v češtině a francouzštině

PhDr. Polická Alena, Ph.D.

Rozvojové granty MŠMT

CZ.1.07/2.2.00/15.0188

Areálová orientace (USA, Kanada, Mexiko) filologického studia angličtiny, francouzštiny a španělštiny

prof. PhDr. Petr Kyloušek, CSc.

CZ.1.07/2.2.00/15.0227

Inovace studijních oborů Ústavu klasických studií FF MU

Mgr. Petra Mutlová, M.A., Ph.D.

CZ.1.07/2.2.00/28.0039

Mezi bohemistikou a informatikou. Inovace vysokoškolské výuky češtiny v kontextu počítačového zpracování jazyka

Mgr. Dana Hlaváčková, Ph.D.

CZ.1.07/2.2.00/28.0241

Centrum informačního vzdělávání: rozvoj informační gramotnosti na MU

PhDr. Petr Škyřík, Ph.D.

CZ.1.07/2.3.00/09.0166

Další vzdělávání pracovníků v oboru Filologicko-areálových studií

prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc.

CZ.1.07/2.4.00/12.0059

Partnerská síť informačních profesionálů

PhDr. Petr Škyřík, Ph.D.

CZ.1.07/2.4.00/12.0060

Národní klastr informačního vzdělávání (NAKLIV)

PhDr. Petr Škyřík, Ph.D.

CZ.1.07/2.4.00/17.0120

Meziregionální partnerství pro konkurenceschopnost v IT

PhDr. Petr Škyřík, Ph.D.

CZ.1.07/3.2.04/04.0033

BiblioEduca – Metodická inovace pro posílení role knihoven jako komunitních center dalšího vzdělávání

PhDr. Petr Škyřík, Ph.D.

CZ.1.07/1.3.00/51.0035

INTERES – Informační technologie realizované spoluprací

PhDr. Petr Škyřík, Ph.D.

CZ.1.07/2.3.00/30.0009

Zaměstnáním čerstvých absolventů doktorského studia k vědecké excelenci

doc. Mgr. Irena Radová, Ph.D.

CZ.1.07/2.3.00/30.0037

Zaměstnáním nejlepších mladých vědců k rozvoji mezinárodní spolupráce

doc. Mgr. Irena Radová, Ph.D.

LR1307
Elektronické informační zdroje pro humanitní a společenské vědy
Ing. Mgr. Jiří Rambousek, Ph.D.

LR1308
Národní knihovna ČR – rozvoj informační infrastruktury VaVaI pro humanitní obory
PhDr. Markéta Bočková

LR1305
Zajištění informačních zdrojů pro humanitní a společenskovední obory
PhDr. Markéta Bočková

Mobilitní granty

AKTION
63p10
Wien trifft Brunn – eine (sub)kulturelle Annäherung jenseits monarchistischer Klischees und Mauerfall
Cornelia Herrmann

63p3
Exkurze do vídeňských knihoven
Agnes Goldhahn, M.A., Ph.D.

64p4
Propojení, společné perspektivy a vzájemná ovlivnění mezi germanistikou a divadlem
Mag. phil. Christina Fasching

67p9
Současné divadlo a kulturní zprostředkování – teorie a praktické užití ve výuce – workshop pro multiplikátory
Mag. phil. Christina Fasching

76p13
Recognition/Continuity and Discontinuity – Salzburg Easter School 2017 in the context of the Salzburg Easter Festival
Prof. PhDr. Milad Franková, CSc., M.A

CEEPUS
CIII-AT-0119-07-1213
eBologna for Translation Studies Programmes in Central and Eastern European Countries
doc. PhDr. Zbyněk Fišer, Ph.D.

CIII-HU-0809-01-1314
Romance languages (French, Italian, Spanish) and cultures – strategies of communications and culture transfer in Central Europe
prof. PhDr. Petr Kyloušek, CSc.

CIII-AT-0012-11-1516 Language and literature in a Central European context
Mgr. Lucie Rychnovská, Ph.D.

Norské fondy
NF-CZ07-ICP-4-330-2016
Language acquisition in the context of traditional and contemporary culture in Norway
doc. PhDr. Miluše Juříčková, CSc.

NF-CZ07-MOP-4-329-2016
Mobility project EEA Grants: Norwegian Literature: Location experience and European perspectives
doc. PhDr. Miluše Juříčková, CSc.

NF-CZ07-ICP-4-341-2016
LIBDESIGN 2016 – Design Thinking in Libraries
PhDr. Ladislava Zbieczuk Suchá, Ph.D.

Jiné

JMK28922/2013-2016

Výměna studentů a učitelů Filozofické fakulty MU a NNGU N.I. Lobačevského v Nižním Novgorodě
doc. PhDr. Gazda Jiří, CSc.

Významní pracovníci a jejich vybrané výsledky

Následující tabulka uvádí přehled významných pracovníků v oblasti vzdělávání a jejich 1–2 nejvýznamnější práce v posledních pěti letech.

Jméno	Práce	Dopad
Český jazyk a obecná lingvistika		
Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová et alii	<i>Nový encyklopedický slovník češtiny</i> . Praha: Lidové noviny, 2016, 2150 s.	Odborná kniha je výsledkem práce kolektivu 191 domácích a zahraničních autorů. Slovník pokrývá všechny hlavní jazykovědné disciplíny, vychází z moderních teoretických koncepcí, obrací se nejen na bohemisty, ale na filology obecně v interdisciplinárním přesahu.
Markéta Ziková, Pavel Caha, Mojmír Dočekal	<i>Slavic Languages in the Perspective of Formal Grammar. Proceedings of FDSL 10.5, Brno 2014</i> . Frankfurt am Main: Peter Lang, 2015. 364 s.	Výstup z mezinárodní jazykovědné konference shrnující poslední výsledky formální gramatiky.
Pavel Caha	Czech numerals and No Bundling. In Shlonsk, <i>Beyond Functional Sequence</i> . New York: Oxford University Press, 2015. s. 173–196, 24 s. The cartography of syntactic structures ; volume 10.	Kapitola v prestižní monografii je věnována morfonologii češtiny, jmenovitě alternaci vokalické délky.
Pavel Caha, Markéta Ziková	Vowel length as evidence for a distinction between free and bound prefixes in Czech. <i>Acta Linguistica Hungarica</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó, 2016, roč. 63, č. 3, s. 331–377.	Článek přináší nový pohled na distribuci prefixů a souvislost s vokalickou délkou.
Mojmír Dočekal	<i>Czech Negation from the Formal Perspective</i> . Muenchen: Lincom, 2015. 146 s.	Podstatný přínos k problematice negace v češtině z hlediska formální gramatiky.
Václav Blažek, Michal Schwarz	Numerals in Mongolic and Tungusic languages – with notes to code-switching. <i>Altai Hakpo – Journal of the Altaic Society of Korea</i> . Seoul: Seoul National University – The Altaic Society of Korea, 2016, vol. 26, June 2016, s. 131–155.	V článku jsou sebrány číslovky všech tunguzských a mongolských jazyků, včetně dialektů a raných záznamů. Rekonstruované praformy jsou porovnány. Z výsledků vyplývá, že se vedle sebe objevují vzájemně příbuzné formy, zděděné ze společného prajazyka, a výpůjčky.
Václav Blažek	On the classification of the Samoyedic languages. <i>Finnisch-Ugrische Forschungen</i> . Leipzig: Harrassowitz, 2016, roč. 63, prosinec, s. 79–125.	Článek je uveden přehledem diskusí existujících modelů klasifikace samojedských jazyků. Ve své hlavní části se věnuje novému modelu klasifikace, založenému na tzv. rekalibrované glottochronologii, včetně úplné dokumentace lexikálního materiálu s etymologickými komentáři, statistikou a prameny.

Česká literatura a literární teorie		
Bohumil Fořt	<i>An Introduction to Fictional Worlds Theory.</i> Frankfurt am Main – New York: Peter Lang, 2016. 105 s.	Shrnutí principů naratologické teorie fikčních světů, jejich teoretických východisek a souvislostí s dalšími vědeckými přístupy.
Zuzana Fonioková	<i>Kazuo Ishiguro and Max Frisch: Bending Facts in Unreliable and Unnatural Narration.</i> Frankfurt am Main: Peter Lang, 2015. 268 pp.	Monografie přináší nové přístupy k naratologické problematice nespolehlivého vypravěče, zkoumá vztah tohoto jevu k antimimetickým postupům. Studie využívá poznatky teorie fikčních světů, „nepřirozené“ naratologie a kognitivní psychologie. Analýzy románů nabízejí nový náhled nejen na Ishigurovo a Frischovo dílo, ale i na nespolehlivé vyprávění jakožto naratologický koncept.
Hana Bočková	Kryštof Harant z Polžic a Bezdržic a jeho Putování. Cestovatel a cestopis raného novověku. In Dufka, Jiří. <i>O cestách a putováních. Cestopisy z historických fondů MZK.</i> Brno: Moravská zemská knihovna v Brně, 2016. s. 24–40, 17 s.	Studie prezentuje typologii českého cestopisu 16. století, a to zejména literární reflexi návštěvy Svaté země. Sleduje tradiční formalizované postupy jejího zobrazení i pokusy o inovativní přístup. Zvláštní pozornost věnuje cestopisu Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdržic jako reprezentativnímu textu s širokým intertextuálním zázemím.
Milena Šubrtová a kolektiv	<i>Slovník autorů literatury pro děti a mládež.</i> Praha: Libri, 2012. 456 s.	Druhý díl slovníku věnovaného českým autorům tvorby pro děti a mládež. Obsahuje více než čtyři sta hesel o vybraných autorských osobnostech od 19. století do současnosti.
Klasická filologie a medievistika		
Helena Krmíčková, Jana Nechutová, Jana Fuksová, Lucie Mazalová, Petra Mutlová, Dušan Coufal, Libor Švanda, Soňa Žáková	<i>Magister Iohannis Hus: Constantiensia.</i> Turnhout: Brepols Publishers, 2016. 347 s. Corpus Christianorum Continuatio Mediaevalis (CCCM) 274.	Svazek obsahuje díla M. Jana Husa, která sepsal v kostnickém žaláři nebo je připravil již dříve v souvislosti s kostnickým koncilem. Kritická edice je doprovázena německou předmluvou, editorskými poznámkami, rejstříkem biblických míst a nebiblických autorit.
Irena Radová	<i>Valerius Flaccus. Argonautica.</i> Praha: Arista, Baset, 2015. 408 s. Antická knihovna, sv. 84.	První český překlad eposu Valeria Flakka s úvodní studií v souladu s požadavky ediční řady Antické knihovny. Součástí knihy jsou i poznámky, podrobný anotovaný rejstřík a zevrubná bibliografie k římskému epikovi.
Germanistika		
Sylvie Stanovská	<i>Sagt mir Jemand, was Liebe ist? Deutschsprachige und tschechische Liebeslyrik des Mittelalters. Eine Typologie.</i> Brno: Masarykova univerzita, 2015. 332 s. Spisy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity; 434	Dílo se věnuje milostnému básnictví vrcholného a pozdního středověku v zemích Koruny české a v německy mluvících zemích v časovém horizontu 1200–1500. V této srovnávací práci, podtrhující na základě motivických a koncepčních shod základní podobnosti obou lyrických směrů, jde o určení typologie jednotlivých žánrů lyrické

		tvorby daného období v obou jazycích a na obou uvedených jazykových prostorech.
Iva Zündorf	Kollokationen aus deutsch-tschechischer Perspektive: Kriterien und Optionen für die Erfassung der konfigurierten Mehrwortlexik. In Ďurčo, Peter. <i>Kollokationsforschung und Kollokationsdidaktik</i> . Wien: Lit Verlag, 2016. s. 65–80, 16 s. Studien zur Linguistik.	Kapitola analyzuje parametry pro výběr německých a českých slovních spojení, která mohou být přijata do korpusu jazykových prostředků v kontrastní L2 databázi jakožto relevantní kolokace.
Anglistika a amerikanistika		
Jan Chovanec	<i>Pragmatics of Tense and Time. From Canonical Headlines to Online News Texts</i> . 1. vyd. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins, 2014. 294 pp. Pragmatics & Beyond New Series, 253.	Monografie představuje první ucelenou interpretaci časové deixy v anglicky psaných mediálních textech se zaměřením na jazyk tištěných a internetových zpravodajských periodik. Zjištění jsou interpretována s využitím teorie jazykových metafunkcí v rámci funkčně-systémové gramatiky Michaela Hallidaye. Kniha postuluje nový pragmatický model projekce deiktických center a časových vztahů v médiích, který představuje významný posun v dosavadním chápání těchto jevů směrem k jejich interakčně pragmatickému pojetí, a navrhuje inovativní dvojstupňový přístup k analýze mediálních textů.
Tomáš Pospíšil	The Voice of Uncle Sam, the Image of Steve Jobs : The Changing Meaning and Reception of American Media and Cultural Products in the Czech Lands from the 1960s to the Present. In Decker, Christof, Böger, Astrid. <i>Transnational Mediations: Negotiating Popular Culture between Europe and the United States</i> . Heidelberg: Winter, 2015. s. 251–265, 15 s. American Studies – A Monograph Series, 261.	Kapitola v monografii pojednává o změnách ve významu a recepci amerických médií a zejména kulturních produktů (literatury, filmu a hudby) v českých zemích v období 1960–2013.
Romanistika		
Petr Vurm	<i>La création et la créativité de Réjean Ducharme</i> . Frankfurt am Main: Peter Lang, 2014. 236 s. Canadiana; 16.	Publikace analyzuje románovou a divadelní tvorbu Réjeana Ducharma z pohledu umělecké a literární kreativity a jejích základních komponent. Metodologie vychází z psychologických teorií kreativity a z filozofických teorií novosti. Velká část je věnována literárnímu obrazu dítěte a konkrétnímu ztvárnění tohoto jevu u Ducharma. Poslední část se snaží přivést literární výzkum za práh 21. století zapojením nových technologií, zejména korpusového výzkumu literárních textů.
Christophe Gérard Cusimano	<i>Le Sens en mouvement – Études de sémantique interprétative</i> . Frankfurt am Main, Peter Lang, 137 s. Etudes de linguistique, littérature et art. Vol. 11, 2015.	Formulace zásad interpretativní sémantiky v neosaussurovské onomasiologické koncepci převrací interpretační postup důrazem na sestupnou cestu od kontextu přes text ke slovu.
José Luis Bellón Aguilera	<i>Miguel Espinosa, el autor emboscado</i> . Granada (ESP): Comares, 2012. 321 s. De guante blanco.	Kniha analyzuje dílo Miguela Espinosy (1936–1982) ze sociologického pohledu Pierra

		Bourdieu a Juana Carlose Rodrígueza, především pak vztah mezi estetickou funkcí a ideologií v období frankistického režimu.
Václava Bakešová	Résonance de Paul Claudel dans la littérature catholique tchèque de la première moitié du XXe siècle. De L'Opus bonum de Florian à la revue <i>Akord</i> . In Alexandre, D. et X. Galmiche (eds.). <i>Paul Claudel et la Bohême. Dissonances et accord</i> . Paris: Classiques Garnier, 2015. s. 193–203.	Kapitola v monografii věnované Paulu Claudelovi a jeho vztahu k českým zemím shrnuje nejprve pozici katolických intelektuálů ve Francii a v Čechách na přelomu 19. a 20. století a připomíná českou frankofilii na začátku 20. století. Druhá část textu se zabývá analýzou časopisu <i>Akord</i> a ohlasy na literární tvorbu Paula Claudela v něm obsaženou.
Slavistika		
Jiří Gazda	Jazyk vraždy i jazykovoje manipulirovanije v sovremennom mass-medijnom diskurse (Metodologičeskije problemy kritičeskogo jazykovogo analiza mass-medijnych tekstov). <i>Slavistika</i> , Belgrad: Slavističko društvo Srbije, 2016, roč. 20, č. 1, s. 664–671.	Metodologická studie se zamýšlí nad sociologicky orientovanou jazykovou analýzou mediálních textů, která by umožňovala získání jazykových dat při sledování řečové agrese a jazykové manipulace v současném mediálním diskurzu. Jako vhodný kompromis mezi kvantitativně orientovanou obsahovou analýzou a kritickou diskurzivní analýzou, zaměřenou na hloubkovou analýzu omezeného množství textů, autor ověřuje metodu navrženou s Janem Miesslererem. Jeho metoda spojující výhody obsahové analýzy, diskurzivní analýzy a kvantitativní narativní analýzy R. Fransoziho je založená na kódování jazykových jednotek a řetězců na základě vlastních sémantických kritérií, které nejsou dány předem, nýbrž jsou vytvářeny analytikem teprve v průběhu analýzy obsahů mediálních sdělení.
Josef Dohnal	<i>Russkaya "malaya proza" rubezha XIX-XX vekov v kontekste izučeniya evropejskikh modelej mira</i> . Nizhnij Novgorod: Izdatel'stvo Nizhegorodskogo gosudarstvennogo universiteta im. N. I. Lobachevskogo, 2014. 186 s.	Monografie rozkrývá souvislosti mezi ruskou literaturou a evropskými literaturami na přelomu 19. a 20. století. Po teoretickém odůvodnění srovnávacího studia modelů světa jsou analyzována konkrétní díla, která svědčí o těsném propojení ruské literatury s díly evropských literatur jak do formy, tak do obsahu.
Simona Koryčánková a kol.	<i>Poetičeskaja kartina mira skvoz prizmu kategorii perceptivnosti</i> . Brno: Masarykova univerzita, 2016. 235 s.	Monografie je zaměřena na výzkum poetického zobrazení světa v díle ruských a českých básníků konce 19. a počátku 20. století, V. Solovjova, B. Pasternaka, K. Balmonta a O. Březiny. Na základě lingvistické analýzy poetického textu je možné určit sémantická specifika individuálně autorského vyjádření percepcie v uměleckém díle.

Asijská studia		
Ivana Králíková, Lu Wei Lun	Metaphor in terminology: A case study of human body terms in the domain of heavy machinery. In Marcin Grygiel. <i>Cognitive Approaches to Specialist Languages</i> . Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2017, s. 263–272, 10 s.	Kapitola zkoumá metaforické výrazy ze zdrojové domény <i>lidské tělo</i> použité v cílové doméně <i>stroj</i> . Analýza ukazuje, že díky hmotné podstatě obou domén je možné tyto výrazy interpretovat jako případy tzv. „diskurzivní metafor“ (Evans, 2013).
Lucie Olivová	A Character-Pair in the Chinese Novel Qiludeng. <i>Asian and African Studies</i> , Bratislava: Ústav orientalistiky SAV, 2017, roč. 26, č. 1, s. 116-126.	Komparativní analýza ženských postav románu Qilu deng (1777). Byly představovány jako doplňkový pár, a proto se článek také zabývá literárním pojetím „dvojice znaků“, které mají antropologický základ a v „čínské lidové fikci“ jsou odlišné od dvojníků v evropské fikci 19. století.

B II. 5. Zapojení vysoké školy do činnosti zahraničních a zvláště mezinárodních odborných organizací a do mezinárodních výzkumných projektů odpovídají charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá institucionální akreditaci.

Shrnutí sebehodnocení:

Zapojení Masarykovy univerzity v oblasti vzdělávání Filologie do činnosti zahraničních organizací a do mezinárodních projektů za posledních pět let odpovídá obvyklým standardům. Dosvědčují to mezinárodní publikace, členství v mezinárodních organizacích, mezinárodní konference. Prostřednictvím mezinárodních grantů, zejména mobilních, jsou do této činnosti zapojováni i studenti.

Silné stránky: široká síť mezinárodních kontaktů a badatelských vazeb, spojení bádání a výuky.

Slabé stránky: nestejně postavení a nestejná mezinárodní úspěšnost filologických oborů; neúspěšnost ve velkých evropských grantech.

Příležitosti: propojení filologických oborů s jinými oblastmi bádání v mezinárodním kontextu.

Hrozby: dlouhodobý obecný trend marginalizace filologií v rámci financování vědy.

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

V oblasti vzdělávání Filologie disponuje Masarykova univerzita četnými a kvalitními kontakty se zahraničními pracovišti. Tyto kontakty jsou diverzifikovány dle oborů a badatelských směrů. Akademičtí pracovníci jsou členy redakčních grémíí mezinárodních časopisů a členy významných mezinárodních organizací, kde často zaujímají důležité funkce v organizačních výborech. Proto je Masarykova univerzita místem významných mezinárodních konferencí v různých filologických oborech (viz níže přehled mezinárodních konferencí). Masarykova univerzita také vydává 11 filologicky orientovaných časopisů s mezinárodními redakcemi, mezinárodní účastí a dosahem, 10 na Filozofické fakultě a 1 na Pedagogické fakultě. Vyjma 3 jsou všechny zařazeny do databáze ERIH+, 2 pak do databáze Scopus. O tom, že v mezinárodním kontextu představuje Masarykova univerzita důležité místo, svědčí i fakt, že ve 191členném kolektivu autorů *Nového encyklopedického slovníku češtiny* je i čtyřicítka bohemistů z celého světa. O mezinárodním rozměru filologického bádání a zapojení do mezinárodní spolupráce svědčí i zahraniční publikace a vyžádaná spolupráce na kapitolách v zahraničních monografiích a v neposlední řadě i výše uvedené mezinárodní granty.

3. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ VÝUKY, TVŮRČÍ ČINNOSTI A SOUVISEJÍCÍCH ČINNOSTÍ

B II. 2. Celková struktura personálního zajištění výuky, tvůrčí činnosti a souvisejících činností akademickými pracovníky v dané oblasti vzdělávání odpovídá z hlediska kvalifikace, věku, délky týdenní pracovní doby a zkušeností s působením v zahraničí nebo v praxi charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá o institucionální akreditaci, a žádanému typu nebo typům studijních programů a zajišťuje:

- a) garantování úrovně kvality dané oblasti vzdělávání jako celku a jejího rozvoje,
- b) garantování studijních programů v této oblasti a
- c) garantování výuky těchto studijních programů.

Shrnutí sebehodnocení:

Personální zabezpečení vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání Filologie lze považovat za vyhovující pro šíři a rozmanitost oborů i pro skloubení výzkumu s výukou jak teoretickou, tak praktickou, zaměřenou na osvojení řečových dovedností. Obě klíčové fakulty Masarykovy univerzity také disponují stabilním kádrem profesorů a docentů na plný úvazek, bez dalšího pracovního poměru na jiných pracovištích. Tím je personálně zajištěna stabilní garance úrovně kvality vzdělávání a jeho rozvoj. Jsou tím také garantovány studijní programy a výuka v oblasti vzdělávání Filologie v nově navrhovaném uspořádání. Standardem při obměně personálního obsazení je mezinárodní výběrové řízení, a to na všech úrovních.

Silné stránky: *pevná struktura ukotvující personální zajištění jednotlivých oborů kolem personálně stabilních kateder a ústavů s možností pružné personální politiky; otevřená personální politika.*

Slabé stránky: *nestejnost v ekonomickém postavení jednotlivých oborů, která ohrožuje především tzv. „malé obory“ (slavistika, romanistika, germanistika, asijská studia), pro něž je obtížné zajistit počet odborníků zajišťujících oborové specializace a výzkum; oborová uzavřenost kateder a ústavů a malé využívání komplementarity mezi filologickými obory na Filozofické a Pedagogické fakultě; platové podmínky na humanitních oborech, které jsou málo atraktivní pro zahraniční odborníky a brání tak větší personální otevřenosti a internacionalizaci.*

Příležitosti: *rozvoj nových oborů (asijská studia, překladatelství) a nových oblastí aplikace filologií (počítačová lingvistika, korpusová lingvistika) s možnostmi v otevřené personální politice.*

Hrozby: *permanentní nebezpečí generačního hiátu, zejména na „malých oborech“, kde je z ekonomického a často i odborného hlediska obtížné zachovat důležitou kontinuitní posloupnost profesor – odborný asistent – asistent.*

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

Filozofická i Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity disponují pro oblast vzdělávání Filologie stabilizovaným kádrem pedagogů a výzkumných pracovníků. V uplynulých letech se postupně podařilo zajistit generační kontinuitu, která některé obory – slavistiku, romanistiku, germanistiku – ohrožovala v minulosti. Při šíři a rozmanitosti filologických oborů je kvalifikační růst neustálou výzvou filologických oborů.

Ústav českého jazyka FF MU

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Lektoři	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
2	2	3	3	8	3	5	4

Pedagogický tým tvoří 2 profesoři (Petr Karlík, Jana Pleskalová), 3 docenti (Zdeňka Hladká, Pavel Kosek, Klára Osolsobě) a 8 odborných asistentů (Pavel Caha, Linda Doleží, Dana Hlaváčková, Michal Křístek, Olga Navrátilová, Lucie Rychnovská, Jarmila Vojtová, Markéta Ziková), 1 asistentka, 3 lektoři, 5 odborných pracovníků a 4 administrativní pracovníci. Profesoři a docenti garantují obory Čeština pro cizince (Bc.), Český jazyk a literatura a Český jazyk se specializací počítačová lingvistika (Bc. a NMgr.) a Český jazyk (Ph.D.).

Personální růst: předpoklad habilitace do 2 let dr. Pavla Cahy a dr. Markéty Zikové.

Ústav české literatury a knihovnictví FF MU

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Asistenti/Lektoři	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
1	1	3	3	12	1/0	7	2

Ústav disponuje 1 profesorkou (Michaela pour Hashemi), 3 docenty (Hana Bočková, Zbyněk Fišer, Jiří Kudrnáč), 12 odbornými asistenty (Miroslav Balašík, Jitka Bednářová, Petr Bubeníček, Tereza Dědinová, Zuzana Fonioková, Michal Fránek, Miroslav Kotásek, Pavla Kolářová, Michal Lorenz, Pavlína Mazáčová, Luisa Nováková, Petr Škyřík, Jan Tlustý, Zuzana Urválková, Ladislava Zbjeczuk Suchá), 1 asistentem, 7 odbornými pracovníky a 2 administrativními pracovníky. Profesorka a docenti garantují stávající filologické obory: Český jazyk a literatura a Informační studia a knihovnictví (Bc., NMgr.), Literatura a mezikulturní komunikace (NMgr.) a Česká literatura (Ph.D.).

Personální růst: předpoklad habilitace do 2 let dr. Petra Bubeníčka, dr. Jana Tlustého a dr. Zuzany Urválkové.

Ústav jazykovědy a baltistiky FF MU

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Asistenti/Lektoři	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
1	1	2	2	7	2/0	2	3

Výuku na pracovišti zajišťují 1 profesor (Václav Blažek), 2 docenti (Bohumil Fořt, Mojmír Dočekal), 7 odborných asistentů (Halina Beresnevičite Nosalova, Aleš Bičan, Petra Hebedová, Michal Kovář, Michal Schwarz, Ondřej Šefčík, Vaidas Šeferis), 2 asistenti, 2 odborní pracovníci, 3 administrativní pracovníci. Profesor a docenti garantují obory Baltistika a Obecná jazykověda (Bc., NMgr.) a Obecná jazykověda, Srovnávací indoevropská jazykověda a Teorie vyprávění (Ph.D.).

Personální růst: probíhá jmenovací řízení doc. Bohumila Fořta a habilitační řízení dr. Vaidase Šeferise, očekává se habilitace do 2 let u dr. Ondřeje Šefčíka a dr. Michala Schwarze.

Ústav klasických studií FF MU

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Asistenti/Lektoři	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
1	1	6	6	10	1/2	5	1

Pracoviště disponuje 1 profesorkou (Jana Nechutová), 6 docentkami (Jarmila Bednaříková, Helena Krmíčková, Katarina Petrovičová, Irena Radová, Daniela Urbanová, Markéta Kulhánková), 10 odbornými asistenty (Kateřina Loudová Bočková, Silvie Elmoujahid, Juraj Franek, Šárka Hurbánková, Markéta Melounová, Marek Meško, Jana Mikulová, Petra Mutlová, Dana Stehlíková, Nicole Votavová Sumelidisová), 1 asistentkou, 5 odbornými pracovníky, 2 lektorkami a 1 administrativní pracovnící. Profesorka a docentky garantují obory Klasický řecký jazyk a literatura, Latinský jazyk a literatura, Novořecký jazyk a literatura a Mediteránní studia (Bc. a NMgr.), Latinský jazyk a literatura středověku (NMgr.) a Klasická filologie a Latinská medievistika (Ph.D.).

Personální růst: habilitace dr. Petry Mutlové do 2 let.

Ústav germanistiky, nordistiky a nederlandistiky FF MU

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Asistenti/Lektoři	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
3	2,3	4	4	7	2/4	0	2

Na ústavu působí 3 profesoři (Jiří Munzar, Yves T'Sjoen, Iva Zündorf), 4 docenti (Miluše Juříčková, Jiřina Malá, Sylvie Stanovská, Jaromír Zeman), 7 odborných asistentů (Vlastimil Brom, Jan Budňák, Sanna Marie Halasová, Marta Kostecká, Jaroslav Kovář, Zdeněk Mareček, Aleš Urválek), 2 asistenti, 4 lektoři a 1 administrativní pracovníce. Profesoři a docenti garantují obory Německý jazyk a literatura, Norský jazyk a literatura, Nizozemský jazyk a literatura, Skandinávská studia (Bc., NMgr.), Překladačství německého jazyka (NMgr.), Německý jazyk a Německá literatura (Ph.D.). Personální růst: probíhá habilitační řízení dr. Aleše Urválka, počítá se s habilitačním řízením do 2 let dr. Vlastimila Broma a dr. Jana Budňáka.

Katedra anglistiky a amerikanistiky FF MU

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Asistenti/Lektoři	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
1	1	5	5	10	0/4	0	4

Výuku na pracovišti zajišťuje 1 profesorka (Milada Franková), 5 docentů (Jana Chamonikolasová, Jan Chovanec, Michael Matthew Kaylor, Naděžda Kudrnáčová, Tomáš Pospíšil), 10 odborných asistentů (Paul Stephen Hardy, Martina Horáková, Tomáš Kačer, Renata Kamenická, Filip Krajník, Jana Pelclová, Jiří Rambousek, Jeffrey Allan Smith, Kateřina Tomková, František Tůma), 4 lektoři a 4 administrativní pracovníci. Profesorka a docenti garantují obory Anglický jazyk a literatura (Bc., NMgr.), Překladačství anglického jazyka a Severoamerická studia (NMgr.) a Anglický jazyk a Literatury v angličtině (Ph.D.).

Personální růst: jmenovací řízení do 2 let doc. Tomáše Pospíšila a doc. Michaela Matthewa Kaylora, habilitační řízení dr. Martiny Horákové.

Ústav románských jazyků a literatur FF MU

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Asistenti/Lektoři	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
1	1	5	4,5	16	1/7	0	1

Ústav disponuje 1 profesorem (Petr Kyloušek), 5 docenty (José Luis Bellón Aguilera, Ivo Buzek, Christophe Gérard Cusimano, Petr Dytrt, Eva Lukavská), 16 odbornými asistenty (Athena Alchazidu, Alessandro Bitonti, Elga Cremades Cortiella, Paolo Divizia, Pavla Doležalová, Kateřina Garajová, Alena Polická, Zuzana Raková, Jan Seidl, Petr Stehlík, Monika Strmisková, Iva Svobodová, Zuzana Šebelová, Silvie Špánková, Daniel Vázquez Touriño, Petr Vurm), 1 asistentkou, 7 lektory a 1 administrativní pracovnící. Profesor a docenti garantují obory Katalánský jazyk a literatura (Bc.), Francouzský jazyk a literatura, Italský jazyk a literatura, Portugalský jazyk a literatura, Španělský jazyk a literatura (Bc. a NMgr.), Překladatelství francouzského jazyka a Překladatelství španělského jazyka (NMgr.), Románské jazyky a Románské literatury (Ph.D.).

Personální růst: probíhá habilitace Dr. Paola Divizii a dr. Dagmar Pichové, do 2 let se počítá s habilitací dr. Petra Stehlíka, dr. Daniela Vázqueze Touriña, dr. Petra Vurma, dr. Ivy Svobodové a dr. Aleny Polické.

Ústav slavistiky FF MU

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Asistenti/Lektoři	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
1	1	5	5	12	3/5	0	2

Ústav zaměstnává 1 profesora (Ivo Pospíšil), 5 docentů (Aleš Brandner, Josef Dohnal, Jiří Gazda, Halyna Myronova, Václav Štěpánek), 12 odborných asistentů (Renata Buchtová, Oxana Čmelíková, Taťána Juříčková, Petr Kalina, Pavel Krejčí, Elena Krejčová, Olga Lytvynyuk, Roman Madecki, Petr Stehlík, Josef Šaur, Stanislava Špačková, Polina Zolina), 3 asistenty, 5 lektorů a 2 administrativními pracovníky. Ti garantují následující obory: Polština se zaměřením na oblast firemní praxe, služeb a cestovního ruchu, Ruština se zaměřením na oblast firemní praxe, služeb a cestovního ruchu, Ukrajinská studia (Bc.), Balkanistika, Bulharský jazyk a literatura, Chorvatský jazyk a literatura, Makedonský jazyk a literatura, Polský jazyk a literatura, Ruský jazyk a literatura, Slovenský jazyk a literatura, Slovinský jazyk a literatura, Ukrajinský jazyk a literatura, Filologicko-areálová studia (Bc. a NMgr.), Slavistika, Literární komparatistika a Překladatelství ruského jazyka (NMgr.), Filologicko-areálová studia, Literární komparatistika, Paleoslovenistika a slovanské jazyky, Polská literatura, Ruská literatura a Teorie a dějiny slovanských literatur (Ph.D.). Tento výčet je třeba upřesnit: některé starší akreditace dobíhají na dostudování přijatých studentů (Bulharský jazyk a literatura, Chorvatský jazyk a literatura, Makedonský jazyk a literatura, Polský jazyk a literatura, Ruský jazyk a literatura, Slovenský jazyk a literatura, Slovinský jazyk a literatura, Ukrajinský jazyk a literatura, Filologicko-areálová studia) a noví studenti jsou přijímáni do souborných oborů Balkanistika a Slavistika. Se zřehledněním „malých“ oborů a jejich integrací do souborných programů se počítá v následující akreditaci.

Personální růst: do 2 let podá žádost o habilitační řízení dr. Petr Kalina a dr. Petr Stehlík.

Centrum asijských studií FF MU

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Asistenti	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
0	0	1	1	3	1	7	1

Seminář čínských studií disponuje v rámci Centra asijských studií 1 docentkou (Lucie Olivová) a 3 odbornými asistenty (Dušan Vávra, Denisa Hilbertová, Lu Wei-Lun), 1 asistentkou a 1 administrativní pracovnící, Seminář japonských studií třemi odbornými asistenty (Zuzana Kubovčáková, Jiří Matela, Ivan Rumánek), 1 asistentem a 1 administrativní pracovnící. Pracoviště zajišťuje obory Japanistika (Bc.) a Kulturní studia Číny (Bc. a NMgr.).

Personální růst: očekává se zahájení habilitačního řízení do 2 let u dr. Dušana Vávry, dr. Jiřího Mately a dr. Ivana Rumánka.

Katedra českého jazyka a literatury PdF MU

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Asistenti	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
1	0,2	3	3	10	3	0	0,6

Po sloučení kateder českého jazyka a české literatury v roce 2012 zajišťuje Katedra českého jazyka a literatury bakalářské a magisterské programy v oblasti vzdělávání Učitelství, nově se orientuje rovněž na český jazyk a literaturu pro příjemce s odlišným mateřským jazykem. Disponuje 1 profesorem na zkrácený úvazek (Rudolf Šrámek), 3 docenty (Milena Šubrtová, Jana Marie Tušková, Jiří Poláček), 10 odbornými asistenty (Miroslav Chocholatý, Květoslava Klímová, Ivana Kolářová, David Kroča, Hana Lavičková, Ivo Martinec, Ester Nováková, Ondřej Sládek, Dagmar Sochorová, Jitka Zítková), 3 asistenty a 1 administrativní pracovnící. Od roku 2016 je zde akreditován rovněž doktorský program Jazyková a literární komunikace z oblasti Filologie zajištěný garantkou oboru doc. Milenou Šubrtovou.

Personální růst: je zahájeno habilitační řízení dr. Ondřeje Sládka v oboru Česká literatura.

Katedra francouzského jazyka a literatury PdF MU

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Asistenti	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
0	0	1	1	4	1	0	0,5

Katedra francouzského jazyka a literatury působí především v oblasti vzdělávání Učitelství, ale již od roku 2009 se podílí rovněž na rozvíjení oblasti vzdělávání Filologie, které je navíc potvrzeno i kvalifikací většiny pracovníků této katedry. Působí zde 1 docent (Václava Bakešová), 4 odborné asistentky (Hana Kyloušková, Marcela Poučová, Zdeňka Schejbalová, Petra Suquet), 1 asistentka a 1 administrativní pracovnice. Doc. Bakešová garantuje bakalářské studium Francouzský jazyk pro hospodářskou činnost. Očekává se předání garantování studia dr. Marcele Poučové, která v tomto oboru od začátku aktivně působí.

Personální růst: zahájení habilitačního řízení do 1 roku u dr. Zdeňky Schejbalové v oboru Románské jazyky a do 3 let u dr. Petry Suquet v oboru Pedagogika.

4. MEZINÁRODNÍ PŮSOBENÍ

B II. 5. Mezinárodní působení vysoké školy mající vztah k dané oblasti vzdělávání, zejména zahraniční mobility studentů a akademických pracovníků, integrace možnosti zahraničních mobilit do studia ve studijních programech, a předpoklady pro uskutečňování těchto činností odpovídají charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá institucionální akreditaci.

Shrnutí sebehodnocení:

Mezinárodní mobilita a provázanost filologického studia se studiem a výukou v zahraničí jsou na Masarykově univerzitě podporovány. Univerzita zajišťuje příznivou situaci pro další rozvoj. Oblast vzdělávání Filologie patří k nejvíce mobilním jak mezi studenty, tak mezi akademiky. Jsou vytvářeny předpoklady pro další internacionalizaci studia, pro vytváření integrovaných kurikul se zahraničními partnery a studium ve sdíleném vedení (cotutelle), zejména v magisterském a doktorském studiu.

Silné stránky: široká smluvní síť zajišťující mobilitu v rámci evropských i jiných programů, dobré, dlouholeté a osvědčené kontakty se zahraničními partnery, dobrá a v zahraničí oceňovaná úroveň vysílaných studentů.

Slabé stránky: vyjma některé obory malá atraktivita filologických oborů Masarykovy univerzity pro zahraniční studenty, nižší počet přijíždějících studentů, než by bylo žádoucí; nízká připravenost integrovat přijíždějící studenty bakalářského a magisterského do obecných kurzů v angličtině, které by vhodně doplnily studijní kurikula domovských univerzit.

Příležitosti: rozvoj internacionalizace a integrace zahraniční výuky do studijního kurikula MU, rozvoj studia ve sdíleném vedení (cotutelle).

Hrozby: ukončení evropského programu Erasmus, Erasmus Mundus a jiných podpůrných programů umožňujících internacionalizaci.

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

Filozofická i Pedagogická fakulta, které především zajišťují oblast vzdělávání Filologie, jsou výrazně zapojeny do mezinárodní univerzitní výměny studentů a akademických pracovníků. Využívají se k tomu hlavně programy Erasmus, Erasmus Mundus, CEEPUS, Aktion, DAAD, rozvojové programy MŠMT (OPVK), mezinárodní a meziuniverzitní smlouvy, případně další rámce týkající se výuky a výzkumu.

Mobilita je dlouhodobě sledována. Od roku 2008 využilo dlouhodobé mobility v rámci Erasmu 659 studentů bakalářského, 620 studentů magisterského a 43 studentů doktorského filologického studia. U programu Erasmus Mundus jsou to počty následující: 48, 34, 4. U programu CEEPUS 28, 31, 5, u DAAD a Aktion 3, 14, 4. V rámci rozvojových programů MŠMT (nejvíce pak OPVK) to bylo 210, 84 a 11 studentů. V rámci ostatních programů 122, 121 a 102 studentů. Celkově využilo mobility 1070 studentů bakalářského, 904 magisterského a 169 doktorského studia.

Mezi univerzitními destinacemi v oblasti vzdělávání Filologie vyniká několik zemí: Polsko (175 Bc., 54 NMGr., 14 Ph.D.), Německo (130, 105, 18), Rakousko (27, 93, 8), Ruská federace (45, 60, 11), Francie (106, 84, 4), Španělsko (168, 89, 8), Portugalsko (33, 33, -), Itálie (47, 41, 5), Čína (101, 9, -). Nechybí Ukrajina, Chorvatsko, Srbsko, Řecko, severské země, Nizozemsko, Japonsko. V doktorském studiu stoupá trend u USA a Kanady (10) a Velké Británie (13). V každé ze zemí se jedná o přední univerzity, v závislosti na rozmanitosti filologických oborů a u magistrů a doktorandů na odbornosti partnerských školitelů. Jen namátkou a výběrově: v Německu jsou to především univerzity v Řezně, Halle-Wittenbergu, Berlíně, Greifswaldu, v Marburgu, Hamburgu; v Rakousku

je to Vídeň a Graz, v Polsku Vratislav, Poznaň, Varšava, Krakov; v Maďarsku univerzity v Szegedu, Pětikostelí, Budapešti; v Itálii univerzity v Neapoli, Bari, Maceratě, Benátkách; ve Francii univerzity v Paříži, Rennes, Lyonu, Nice, Amiensu, Bordeaux Limoges, Saint-Étienne; v Belgii Gent a Brusel; ve Španělsku je to Granada, Sevilla, Madrid, Barcelona, Vigo; v Ruské federaci Novgorod, Kazaň, Petrohrad, Moskva; na Ukrajině Kyjev a Lvov, ve Slovinsku Ljubljana, v Lotyšsku Riga, v Kanadě univerzity v Montréalu, Torontu a Ottavě, v USA je to univerzita v Chattanooze, Arizonská a Kalifornská státní univerzita, v Mexiku Mexická státní univerzita apod. V rámci mezinárodní výměny studentů a pedagogů zaváděla Masarykova univerzita výuku francouzštiny na univerzitě v Santa Aně v Salvadoru. Kontakty se rozšiřují na univerzity čínské, japonské, australské.

Tato mobilita má podporu Masarykovy univerzity i jednotlivých fakult. Krátkodobá mobilitní stipendia byla zavedena především pro studenty doktorského studia, kterým je umožněno, aby se účastnili mezinárodních konferencí, případně studijních pobytů do jednoho měsíce. V roce 2015 této možnosti využilo 105 doktorandů ke 159 výjezdům, v roce 2016 130 doktorandů k 216 cestám.

Některé filologické obory také uplatňují vedení diplomové a doktorské práce pod sdíleným vedením, které pak vede k získání dvojího diplomu. Na filologických oborech tak v minulých letech získalo magisterský titul 6 studentů oboru Francouzský jazyk a literatura (smlouva mezi MU a Paris 12), v současnosti jsou v běhu 3 doktorská studia ve sdíleném vedení (Würzburg, Erlangen, UPEC Paris) a další se připravuje (Würzburg). Tím jsou také vytvářeny předpoklady pro integraci zahraničních kurikul do studia filologie na Masarykově univerzitě. Tímto směrem se také bude v následujících letech ubírat vývoj na některých oborech magisterského a doktorského studia (NMgr.: Francouzský jazyk a literatura, Německý jazyk a literatura apod.; Ph.D.: Románské literatury, Románské jazyky, Anglický jazyk, Literatury v angličtině, Český jazyk, Česká literatura, Obecná lingvistika apod.). Součástí je i progresivní výuka v angličtině, zejména v doktorském studiu.

Filologické obory se v poslední době také stávají destinací pro zahraniční studenty. Především Filozofická fakulta a Pedagogická fakulta přitahují studenty. Netýká se to jen češtiny jakožto cizího jazyka. Vedle dlouhodobých pobytů jsou tu i krátkodobé pobyty, zejména u doktorandů, kteří se účastní workshopů a doktorských škol.

Přehled studentů přijíždějících studentů za rok 2016 v oblasti vzdělávání Filologie:

Katedra/Ústav	dlouhodobý pobyt zahraniční studenti	krátkodobý pobyt zahraniční studenti
Centrum asijských studií FF	10	-
Katedra anglistiky a amerikanistiky FF	90	20
Ústav českého jazyka FF	8	-
Kabinet češtiny pro cizince FF	275	52
Ústav české literatury a knihovnictví FF	8	-
Ústav germanistiky, nordistiky a nederlandistiky FF	3	35
Ústav jazykovědy a baltistiky FF	10	1
Ústav klasických studií FF	15	1
Ústav románských jazyků a literatur FF	32	5
Ústav slavistiky FF	50	32
Katedra francouzského jazyka a literatury PdF	2	-
Katedra českého jazyka a literatury PdF	-	-

Podobná výměna existuje mezi akademiky, jak ukazuje statistika příjezdů zahraničních akademiků a akademiků Masarykovy univerzity zvaných na zahraniční univerzity. Údaje jsou z roku 2016.

Katedra/Ústav	příjezdy zahraničních akademiků	výjezdy akademiků MU do zahraničí
Centrum asijských studií FF	16	28
Katedra anglistiky a amerikanistiky FF	42	36
Ústav českého jazyka FF	50	12
Kabinet češtiny pro cizince FF	-	2
Ústav české literatury a knihovnictví FF	10	35

Ústav germanistiky, nordistiky a nederlandistiky FF	40	32
Ústav jazykovědy a baltistiky FF	50	35
Ústav klasických studií FF	56	33
Ústav románských jazyků a literatur FF	48	58
Ústav slavistiky FF	154	42
Katedra francouzského jazyka a literatury PdF	4	12
Katedra českého jazyka a literatury PdF	5	19

Většina těchto pobytů je krátkodobá a často souvisí s workshopy, případně mezinárodními konferencemi (případ vysokého čísla u Ústavu slavistiky). Nicméně čísla vypovídají souhrnně o množství kontaktů mezi Masarykovou univerzitou a zahraničními univerzitami, kam jsou akademici Masarykovy univerzity zváni.

Pro ilustraci mezinárodních kontaktů a aktivit lze uvést mezinárodní konference pořádané v oblasti vzdělávání Filologie

2015

Creating, Shaping, Signifying

5.–7. února 2015

Katedra anglistiky a amerikanistiky FF MU uspořádala již 10. ročník mezinárodní konference anglistiky, amerikanistiky a kanadistiky na téma *Creating, Shaping, Signifying* zaměřené na oblasti literatury, lingvistiky, translatologie a metodologie výuky angličtiny.

Ad Translationem

13.–14. března 2015

1. ročník mezinárodní translatologické konference *Ad Translationem* pořádané Ústavem románských jazyků a literatur FF MU ve spolupráci s Katedrou anglistiky a amerikanistiky, Ústavem germanistiky, nordistiky a nederlandistiky a Ústavem slavistiky byl spojen s tématem funkční úrovně diskurzu/textu z hlediska překladu. Hlavním tématem konference byly funkční úrovně diskurzu/textu z hlediska překladu.

(E)migrace, přesuny, exily: míšení a dynamika města

16.–19. dubna 2015

Mezinárodní vědecká konference pořádaná Ústavem románských jazyků a literatur FF MU měla za cíl umožnit setkání badatelů z oblasti románských jazyků, literatur a kultur nad tématem postkoloniální zkušenosti bývalých koloniálních mocností románského světa.

Dnešní svět zítřejšíma očima

16.–17. dubna 2015

Konference pořádaná Ústavem české literatury a knihovnictví FF MU byla věnována fantastické literatuře. Jednalo se o první mezinárodní a mezioborové setkání tohoto typu v České republice.

XXIX. mezinárodní konference o Françoisi Mauriakovi, jeho synu Claudovi a dalších francouzských spisovatelích 20. století

14.–16. května 2015

Katedra francouzského jazyka a literatury PdF MU ve spolupráci s francouzskými partnery (univerzitou v Bordeaux a dalšími) uspořádala v Brně již podruhé pravidelnou konferenci z oblasti literárního bádání o dílech autorů 20. století, jejich tvorbě a recepci doma i v zahraničí, ale také reflexe směřující k novému probuzení zájmu o četbu.

Ukrajínistika v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

26.–27. května 2015

Oddělení ukrajínistiky Ústavu slavistiky FF MU uspořádalo třetí mezinárodní vědeckou konferenci,

kteřá se konala u pŕiležitosti 20. vŕočí zahájení vŕuky ukrajinštiny jako studijního oboru na Masarykově univerzitě.

22. ročník Letní školy generativní gramatiky ve střední a východní Evropě (EGG)

27. července – 7. srpna 2015

Letní škola pořádaná Ústavem českého jazyka FF MU, kde vyučují jak uznávaní odborníci z oboru, tak i nadějní mladí vědci z celého světa, byla zaměřena na fonologii, morfolologii, syntax a sémantiku.

Iaponica Brunensia

18.–19. září 2015

Seminář japonských studií FF MU uspořádal první ročník mezinárodní japanologické konference s podtitulem Japonsko jako text. Konference si kladla za cíl představit široké spektrum výzkumů v oblasti evropských japonských studií, jež vycházejí z textů jako základního zdroje zkoumání japonské kultury.

Slovanský literární svět: kontexty a konfrontace I

15.–16. října 2015

Pilotní ročník mezinárodní vědecké konference organizované Ústavem slavistiky FF MU poskytl prostor pro prezentaci literárněvědných disciplín zabývajících se slovanskými literaturami.

2016

V. kroatistické setkání v Brně

7.–13. března 2016

Kroatistická setkání v Brně organizuje Seminář jihoslovanských filologií a balkanistiky Ústavu slavistiky FF MU. Náplň těchto setkání tvoří vždy přednášky, semináře a dílny zahraničních i domácích odborníků, ale také doprovodný kulturní program pro neakademickou veřejnost.

VI. mezinárodní konference Výuka jihoslovanských jazyků a literatur v dnešní Evropě

13. května 2016

Pošesté se setkání mezinárodních odborníků zaměřilo na metodické otázky výuky, nové metody, přístupy a inovativní techniky výuky jihoslovanských jazyků a literatur v Evropě.

Mezinárodní workshop Cestování do srdce Asie: Dějiny setkávání Západu s Mongolskem

17. května 2016

Mezinárodní workshop se věnoval dějinám cestovatelství do Mongolska od nejstarších kontaktů až do poloviny minulého století. Příspěvky byly zaměřeny na konkrétní cestovatele nejrozmanitějších profesí, ale také na obecnější aspekty mezikulturní výměny.

Rusistické kolokvium I.

19. května 2016

Mezinárodní kolokvium se zabývalo aktuální problematikou studia Ruska z hlediska české filologické a areálové rusistiky.

VII. mezinárodní balkanistické symposium

28.–29. listopadu 2016

V prostorách Moravského zemského muzea v Brně se uskutečnilo sedmé mezinárodní symposium, které pořádá Ústav slavistiky FF MU ve spolupráci s Historickým ústavem AV ČR a Moravským zemským muzeem. Symposium představilo odborné a metodologické posuny v aktuálním bádání o jihovýchodní Evropě.

5. SPOLUPRÁCE S PRAXÍ

B II. 6. Spolupráce s praxí odpovídá charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá institucionální akreditaci.

Shrnutí sebehodnocení:

Spolupráci s praxí v rámci vzdělávací oblasti Filologie lze považovat za vyhovující. Je však pro ni nutno vytvářet další vhodné podmínky užším sepětím s podniky a institucemi a vytvářením nových možností praxí a stáží jak na úrovni bakalářského, tak také magisterského a doktorského studia.

Silné stránky: rozmanitost filologických oborů a možnost široké jazykové nabídky.

Slabé stránky: institucionální nesystematičnost, různíci se obor od oboru, ve styku s praxí.

Příležitosti: ekonomický rozvoj a internacionalizace výroby a služeb v regionu.

Hrozby: proměnlivost poptávky ze strany praxe.

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

V oblasti vzdělávání Filologie se spolupráce s praxí realizuje na dvou úrovních. Tou první je sama výuka v takto zaměřených bakalářských oborech – Francouzský jazyk pro hospodářskou činnost, Polština se zaměřením na oblast firemní praxe, služeb a cestovního ruchu, Ruština se zaměřením na oblast firemní praxe, služeb a cestovního ruchu, Český jazyk se specializací počítačová lingvistika a Informační studia a knihovnictví. Podobně je tomu v bakalářských oborech Japanistika a Kulturní studia Číny, kde se do výuky zapojují přímo odborníci z praxe.

Jako příklad konkrétní praxe v oboru Český jazyk se specializací počítačová lingvistika lze uvést aplikaci pro Zoo Brno, kdy vědci z Ústavu českého jazyka spolu se studenty vytvořili aplikaci pro mobilní telefony určenou návštěvníkům zoo. Vědci se podíleli zejména na vzniku aplikace a studenti na vzniku textů o zvířatech, které jsou ve variantách pro děti a dospělé a v českém a anglickém jazyce. Vytvoření aplikace i textů probíhalo v úzké spolupráci se zaměstnanci zoo. Aplikace má přilákat více návštěvníků a zatraktivnit návštěvu zoo zejména pro mladou generaci. Aplikace je v provozu a volně k dispozici ke stažení pod názvem Zoo Brno.

V navazujícím magisterském studiu, vyjma oborů Informační studia a knihovnictví a Český jazyk se specializací počítačová lingvistika, není sice aplikovaná výuka přímou součástí povinných předmětů, avšak na kontakty s praxí je dbáno. Týká se to především programu překladatelství, ale i všech ostatních filologií. Katedry a ústavy jsou zdrojem informací pro brigády a stáže v podnicích, kde pak absolventi nacházejí uplatnění. Je navázána spolupráce například s firmami Moravia, Red Hat, AVG, Phonexia, Clever Maps, RaRe Technologies, EVE Technologies a řadou dalších. Prostřednictvím studentských aplikačních projektů obory spolupracují s Českým rozhlasem Brno, s redakcemi a knižními vydavatelstvími. Jazykové kompetence absolventů jsou využívány ve firmách jako LEDA nebo IBM, Hueber Verlag, Lufthansa apod. Ústav českého jazyka připravuje spolupráci s českými centry v zahraničí. Ústav germanistiky, nordistiky a nederlandistiky zapojuje studenty do spolupráce se zahraničními institucemi a nadacemi: Společnost pro rakouskou literaturu ve Vídni, Institut politické vzdělanosti v Bonnu, kde studenti mohou absolvovat exkurze nebo praxe, nadace Hermann-Niermann-Stiftung, jejíž program financování odborné literatury a elektronických zdrojů zajišťuje pracovní studijní pobyty vynikajícím studentům.

Rozvoj aplikačního rozměru vzdělávání v oblasti Filologie byl součástí některých důležitých projektů OPVK: CZ.1.07/3.2.04/04.0033 BiblioEduca – Metodická inovace pro posílení role knihoven jako komunitních center dalšího vzdělávání; CZ.1.07/1.3.00/51.0035 INTERES – Informační technologie realizované spoluprací; CZ.1.07/2.3.00/30.0009 Zaměstnáním čerstvých absolventů doktorského studia k vědecké excelenci a CZ.1.07/2.3.00/30.0037 Zaměstnáním nejlepších mladých vědců k rozvoji mezinárodní spolupráce.

Dodejme, že filologické vzdělání je svou aplikační praxí neoddělitelné od důležitého rozměru jiné oblasti vzdělávání, kterou je Učitelství.

Je tu ještě jeden rozměr aplikačního dopadu humanitních oborů. Je tak evidentní, že uniká pozornosti upřené většinou k ekonomické a finanční užitnosti. Humanitní obory totiž vytvářejí důležitou část národní kultury a obecné kultivovanosti. Ve filologiích se jedná především o překlady, protože právě filologie působí jako prostředníci mezi českou společností a světem. Nejedná se jen o beletrii, ale rovněž o překlady odborné a myšlenkové obohacující domácí myšlení. Jsou tu ovšem i bezprostřední přínosy literární, důležité pro kulturní dědictví. Jako příklad uveďme jeden z výstupů magisterského studia – diplomovou práci zaměřenou na ineditní texty Eduarda Basse, které tak byly objeveny a vydány pod titulem *Koráb pohádek* (Brno: MuniPress, 2016).

6. SHRnutí

Dosavadní zkušenosti Masarykovy univerzity s uskutečňováním studijních programů a oborů v oblasti Filologie skýtají dostatečné záruky kvality vzdělávací činnosti na bakalářské, magisterské i doktorské úrovni. Na základě provedeného sebehodnocení byl pro oblast vzdělávání Filologie konstatován soulad se všemi požadavky na oblast vzdělávání, které tvoří součást Standardů pro institucionální akreditaci podle nařízení vlády č. 274/2016 Sb., o standardech pro akreditace ve vysokém školství.